«ԱՐԵՒԵԼՔ»
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
Կ. Պոլսոյ համար տարեկան 80 Ղ.րշ.
» » վեցամսեայ 45 »
Գաւառներու համար տարեկան 108 »
» » վեցամսեայ 60 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան 25 Ֆրք.
» » վեցամսեայ 20 »
Թղթատարի ծախքը մեր վրայ

10 ՓԱՐԱ

30 Դեկ. 1907 — 1329 — 4 Janvier 1908 — 24me année № 6678

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

آره ولك
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره کین بویاجیان
درعلیه غلطه

"ARÉVELK"
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur-Propriétaire
KARÉKIN BOYADJIAN
Cons|ple, Galata

10 PARAS

ՀԱՄԱՊԱՏՈՒՄ

ՉՈՐՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ ԻՐԱՐՈՒ ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՆԵԼՈՎ ԵՒ ՇԱՐԱՅԱՐԵԼՈՎ ԱՄՓՈՓՈՒԱԾ

140. ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ
Յովհ. Ը. 31—59.

Աւետարանիչը կ'ուզէ չեշտել թէ «Առեր Յիսուս առ Հրէայս հաւատացեալս», այսինքն թէ յաջորդ խօսքերը կ'ուղղէր ոչ եւս կամակոր և հեգնող փարիսեցիներուն, այլ բարեմիտ և համակիր ժողովրդականներուն. սակայն անմիջապէս Յիսուսի առաջին խօսքերուն դէմ իսկ բողոքի ձայն բարձրացողները՝ բառին բուն իմաստով հաւատացեալ չէին կարող ըլլալ, կամ թէ այն համակիրներուն հետ խառն էին նաեւ հակակիրները, որոնք խօսքի տեր կը կանգնէին և իրենց առարկութիւնները կը շարունակէին։ Յիսուս նոր խօսակցութեան մը կը սկսի, և այդ հաւատացեալ ըսուողներուն դառնալով կ'ըսէ. «Եթէ դուք շարունակէք ինձի հաւատալ, եթէ հաստատուն մնաք իմ քարոզած ...

[illegible]

... չէին յաջողած, քաջալերութիւն չունեցան բոլոր քաղաքին մէջ աղմուկ յարուցանելու։

Յիսուս տաճարէն ելնելով իր աշակերտներուն հետ, հարկաւ ըստ սովորութեան Ձիթենեաց լերան ճամբան բռնեց, այն կողմերը գիշերելու։

141. Ի ԾՆԷ ԿՈՅՐԻՆ ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆԸ
Յովհ. Թ. 1—12

Յովհաննէս աւետարանիչ պատմութիւնը կ'սկսի. «Եւ մինչդեռ անցանէր» խօսքով, առանց ճշդելու թէ ե՛րբ և ո՛ւր։ Թէպէտև արդի բաժանմանց համեմատ այս տեղէն նոր գլուխ կ'սկսի, սակայն այդ բաժանումներ հին ու բնագրական չեն, և ոմանք ուզեցին միահետ կարդալ. «Եւ Յիսուս խոյս ետ, և ել գնաց ի տաճարէ անտի, և մինչդեռ անցանէր ևն.»։ ...

[illegible]

ԳՐԱԿԱՆ

ՆՈՐԱԳՈՅՆ ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Բնապաշտութիւն և Խորհրդապաշտութիւն.— Մեծարենցի «Նոր Տաղեր»ը

Բ.

Բնապաշտութիւնը մասնաւոր հզօրութեամբ կը մշակէ նաեւ սեռական կեանքը և կը վարդապետէ որ սեռական սէրը բնութեան ամէնէն հզօր ազդակներէն մէկն է։ Բայց ասիկա շատ հինցած ճշմարտութիւն մըն է, և Շիլլէրի բառերն պէս «մարդկութիւնը կերակրով և սիրով կ'ապրէր» արդէն Ադամի օրերէն ի վեր։ Այնու ամենայնիւ մեծ տարբերութիւն կայ Կէօթէի, Շիլլէրի, Շէյքսփիրի մը գծած սիրային տեսարաններուն և բնապաշտներու գծած պատկերացումներուն միջեւ։ Առաջիններուն գրածները բանաստեղծութիւն է, իսկ վերջիններունը բնախօսութիւն։ Հոգեկան ազնուագոյն ձգտումներ, բարձրագոյն գաղափարներու վեհագոյն տեսարան մը չեն կրնար բնապաշտներ ներկայացնել՝ առանց զայն գձձայականի փոխարկելու։ Այսպէս օր. ...

[illegible]

... այս իրական պատկերը և անցնինք անոր երկու այլանդակ ծնունդներուն՝ Խորհրդապաշտութեան (Symbolisme) ու Խորհրդապաշտութեան (Mysticisme), և տեսնենք թէ այս ուղղութիւններէն ո՞ր մէկուն հետեւող է մեր երիտասարդ բանաստեղծը՝ Միսաք Մեծարենց։

ԳՐԱՍԷՐ

ՄԻՍԸ

Աւստրիոյ կառավարական պաշտօնեայ և առողջապահութեան ժողովի անդամ Տոքթ. Պէնվըլտ հետեւեալ գրութիւնը հրատարակած է Վիեննայի լրագրաց մէջ։ Օգտակարութեանը համար, թարգմանօրէն կը ներկայացնենք զայն մեր ընթերցողներուն։

Մարդկային ցեղին քաղաքակրթական զարգացումը գիտական խուզարկութեանց հետեւանք եղող գիւտերէն կախում ունի. և գիտութեանց մէջ թէօրի ըսուած այն բանը ուրկէ չի կրնար հեռանալ գիտունն իր ուսումնասիրութեանց մէջ, այժմ այն աղբիւրն է որուն կը պարտի կեանքի ծառն իր ծաղիկներն ու պտուղները։ Գի...

[illegible]

ռաշինին կը պատկանին բնապիտ ունեցող ուտելիքները, որոնք անդադար աշխատութեան հետեւանքով մարմնոյն մէջ տեղի ունեցած սպառումներուն տեղը կը լեցնեն, գործարանները իրենց պաշտօնները կատարելու կարող վիճակի մէջ կը պահեն և աշխատութեան հետեւանքով ընջեւող ամէն կարգի գեղձերուն տեղ նորեր կը գոյացնեն։ Ուստի քանի որ բնապիտ ունեցող ուտելիքները հոգ կը տանին որ մեր գործարանաւորութիւնք չմաշի, չխեծի, իրենց իրաւունքն է որ իբր անուցիչ տարր, առաջին տեղը գրաւեն. հետեւաբար մեր ուտելիքներուն մէջ ամէնէն աւելի մեծ յարգ կ'ընծայենք անոնց որոնք ունին այդ անուցիչ տարրը, և ասոնց առաջինն են կենդանական ուտելիքները, այսինքն՝ միս, ձուկ, հաւկիթ, կաթ և պանիր. երկրորդն են, բուսական ուտելիքները, այսինքն ընդեղէնները՝ ոլոռն, բակլայ, լուբիա և ոսպ, ինչպէս նաեւ արմտիք և ասկէ պատրաստուած հացը։ Երկրորդ խումբին կը պատկանին ճարպեղէնները ըլլա՛ն կենդանական, ըլլան բուսական. ասոնց գլխաւոր պաշտօնն է, մարմնոյն մէջ այրելով, տեւականապէս պահել անոր բնական ջերմութիւնը։ Ու իրենց մէջ աւելի կամ պակաս շաքար ունեցող ուտելիքները։ Մարդ իր օրական ճաշերուն առնէ այս երեք խումբին պատկանած ննդեղէններէն մէյ մէկ բան ուտելու է անպատճառ։ Երբեմն կրնայ ըլլալ որ այս երեք տեսակներուն մէջ մին միւս տեսակներէն աւելի ուտէ. բայց ատիկա տեւական ըլլալու չէ բնաւ, որպէս զի մարմինը չտկարանայ, իր աշխատելու կարողութիւնը չնուազի և հիւանդութեան ենթարկուելու վտանգէն զերծ մնայ, անոնց դիմադրելու կարողութիւն ունենալով։

Եթէ ոչ-բարեկեցիկ ընտանիքներն ալ բնապիտաւոր ուտելիքներու մէջ նախապատուութիւն կուտան միսին, ատոր հիմնական պատճառը միսին համեղութիւնն է։ Միսը աղէն և համեմէն հետ շատ համեղաճաշակ և գրգռիչ ուտելիք մը կ'ըլլայ, բայց որովհետեւ ժողովուրդին մեծագոյն մասը միսին լաւութիւնը անոր ճարպին առատութենէն կը դատէ, կը կարծէ թէ գլխաւոր սննդարար ուտելիքը միսն է և անոր մեծ յարգ կուտայ. անոր կերակուրները նոյն իսկ բնախօսական պահանջումով, ո՛րչափ ալ անուցիչ ըլլան, մէկդի կը թողու, և այս վիճակին համար է որ այժմ շատ կարեւորութիւն կը տրուի ոչ-սննդարար բայց համեղ ու համեմատ կերակուրներու պատրաստութեան եղանակներուն նրբութեան, զոր խոհարարներուն վարպետութիւնը կը կոչենք։

Ժողովուրդը պէտք է որ հեռանայ աս գաղափարէն թէ գլխաւոր սնունդը միսն է։ Ձուկն, կաթին, սպիտակ պանիրին և ուրիշ ուտելիքներու մէջ ալ կայ անուցիչ այդ ոյժը, և թերեւս միսին այժէն աւելի, որոնք զանազան թեթեւ համեմներով և նպատակայարմար պատրաստութեամբ մսեղէն կերակուրներէն աւելի համեղ և դիւրամարս կ'ըլլան։ Միսը ան... ապրող գիւղացին տարւոյն մէջ շատ քիչ անգամ թարմ միս ուտելով հանդերձ, քաղաքացիէն աւելի զօրաւոր ու առողջ է, և քաղաքացիին ալ միսի համար ունեցած նախասիրութիւնը, անոր ի՛նչ ըլլալուն վրայ կատարեալ հմտութեան պակասութեան վերագրելի է։ Առատ միս ուտելը արդէն շատ վնասակար է առողջութեան, չափազանց միս ուտողը ենթակայ կ'ըլլայ գլխաւորաբար կաթուածի։ Շատ միս ուտելէն աղքի, կուրծքի հիւանդութիւններ և ուրիշ ջղային տկարութիւններ յառաջ կուգան։ Կաթոլիկ Եկեղեցւոյն անօրինած պահքի օրերուն մէջ միս ուտելու արգելքն ալ բժշկական տեսակէտով գովելի կարգադրութիւն մըն է, և փափաքելի է որ բողոքականներ ալ հետեւին այդ օրինակին։

Միս ուտելու չափաւորութիւնը ո՛չ միայն անտեսական այլ և բժշկական տեսակէտով ալ անհրաժեշտ պայման մը ըլլալու է։ Միսի սպառումը նուազելով, անոր խնդրանքն ալ կը նուազի, որով, բնականաբար, ի հարկէն, սուղ գիներով միս ծախու առնելու չենք ստիպուիր։ Խոհական ու միր տանտիկիններ իրենց ընտանեկան սեղանին համար կաթնեղէնի, ընդեղէնի և ձկնեղէնի զանազան կերակուրներու պատրաստութեամբ կրնան յաջողիլ միսի պէտք չզգալու, մանաւանդ թէ մեր ուտելիքներու համեղութենէն աւելի անոնց ոյժին ու տեսակին փոփոխութեան հոգ տանելու է։ Սպիտակ պանիրով խառն խմորեղէնները, կաթնապուրը, պանիրով ու հաւկիթով խառն ապուրը սննդարար ուտելիքներ են և թէ մեծին ու փոքրին հաւասարապէս օգտակար. վերջապէս պէտք է միսէն աւելի յարգ տրուի այն տեսակ կերակուրներու, որոնք բրինձ, կաթ, ընդեղէն, արմտիք և կանանչեղէնէ կը պատրաստուին։ Ժողովրդական կերակուրներն ասոնք ըլլալու են, վասն զի ասոնց մէջ, մանաւանդ բրինձին ու ընդեղէններուն մէջ գտնուած բնապիտը՝ միսինէն աւելի է։ Մայր. Արեւելեան ժողովրդոց մարմնական ու մտաւորական արտաքոյ կարգի կարողութիւնները անոնց պարզ կենցաղավարութեան, գրեթէ միմիայն բրինձէ պատրաստուած կերակուրներ, և քիչ միս, շատ ձուկ ուտելուն կը վերագրեն։ Եթէ Գերմանիոյ մէջ բրինձը բաթաթէսին տեղը բռնէ, ալ աւելի օգտակար պիտի ըլլայ հանրային առողջութեան, և դիւրամատչելի համեմատագոյն վիճակներու։ Կէս քիլոկրամ բրինձը 30 սանդիմ կ'արժէ, և կը բաւէ ընտանիքի մը ճաշը պատրաստելու, ու երկու քիլօ բաթաթէսին պարունակած բնապիտը կը պարունակէ իր մէջ։

ԱՌՏՆԻՆ ՏՈՒՆՏԵՍԵՐ

Ջղային տղաքը, որոնց թիւը դժբախտաբար շատ առատ է Ներկայիս մէջ, պէտք է մեծ ուշադրութեամբ և զգու... շատէն զգուշանալուէ և նոյն իսկ՝ անոնց զօրաւոր սնունդի պէտք ունեցած ատեն։ Գրգռիչ ուտելիքներ, մանաւանդ օղելից ըմպելի բնաւ տալու չէ անոնց։ Ամէն տեսակ յուզում, նոյն իսկ թատերական խաղերու պատճառած յուզումը շատ կը վնասեն անոնց։ Մարմնական շարժումները ներելի են անոնց, յոգնութիւն չպատճառելու չափով։ Միայն թէ աստիճանաբար փոխելու է այդ շարժումները, չափազանցութենէ զգուշանալով միշտ։ Ջղային տղոց համար շատ օգտակար են իրենց տարիքին յարմար մարմնամարզները։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՏԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Չին, ինչպէս ծանուցուեցաւ, ժամանակէ մը ի վեր մեծ եռանդով կ'աշխատի գործադրելու «Չին՝ Չինացիներուն» վարդապետութիւնը։ Ատոր կիրառումը, որուն հետեւանքը կ'ըլլայ հետզհետէ աւելի ընդդիմանալ օտարներու գործառնութեանցը երկրին մէջ, բաւական կը յաջողի վաճառականութեան և ճարտարարուեստի տեսակէտով։ Չինացիները ամէնէն աւելի զբաղեցնողը երկաթուղիներու խնդիրն է։ Բէքինի կառավարութիւնը որոշած կ'երեւայ ո՛չ միայն այլ եւս օտարականներու մենաշնորհ չտալ, այլ նաեւ եթէ կարելի ըլլայ, ետ առնել մինչեւ հիմա տրուածները։ Կ'ուզէ ինքը և իր միջոցներովը շինել Չինու երկաթուղիները։ Ատոր համար էր որ Չինու արտաքին գործոց նախարարութիւնը ծանոյց Պերլինի չինական դեսպանին՝ զեկուցանել գերման կառավարութեան թէ Բէքինի կառավարութիւնը իրեն կը վերապահէ շինութիւնը Զան-Թունկի հարաւային կողմը Զոնկ-Թայէն Չէու-Ֆուի երկաթուղիին, որ սկիզբները մէկ ճիւղը պիտի ըլլար Նանկ-Չէի վրայ Թիէն-Չինէն Չինկ-Քիանկ շինուելիք անգլիական երկաթուղիին, որուն համար մէկ քանի տարի առաջ մենաշնորհ տրուած էր Գերմանիոյ՝ Զան-Թունկի երկաթուղիին հետ։ Միւս կողմէ անգլօ-չինական Ընկերութեան տարեկան տեղեկագիրը, անցեալ յունիսին աւարտող տարեշրջանին համար, կ'ըսէ թէ Չինու կառավարութիւնը մտադրութիւն յայտներ է որ ինք պիտի հայթայթէ հարկ եղած դրամագլուխը՝ Շանկայ-Նանքինի երկաթուղիին շինութիւնը աւարտելու համար. յուսալի է որ այդ շինութիւնը աւարտի յառաջիկայ տարւոյն մէջ։ Չինու կառավարութեան և վերոյիշեալ Ընկերութեան միջեւ կնքուած պայմանագրութիւնը, փոխառութեան մասին, կը տրամադրէր որ անգլօ-չինական Ընկերութիւնը 3,250,000 անգլիական ոսկի փոխ տայ՝ նոյն երկաթուղիին շինութեան և շահագործման հաստատման ծախքերուն համար։ Մինչեւ հիմա այդ նպատակով 2,900,000 ոսկիի փոխառութիւն մը կատարուեցաւ, բայց ... մէջ ալ չուզեր պարտաթուղթերը օտարականներու ծախել՝ երկաթուղիի մը շինութիւնը աւարտելու համար։ Անգլօ-չինական Ընկերութեան տեղեկագիրը կ'ըսէ նաեւ թէ բանակցութիւններ կը կատարուին՝ վերջնական դաշնագրութիւնը կնքելու Չինու կառավարութեան ըլլալիք փոխառութեան մը՝ շինելու 322 քիլօմեթրնոց այն երկաթուղին որ Սու-Չէուն պիտի միացնէ Հանկ-Չէու և Նինկ-Բոյի՝ Շանկայ-Նանքինի գիծին վրայ։ Ընկերութեան տեղեկագիրը յուսալի կը նկատէ որ օտար ձեռնարկութեանց դէմ եղած ընդդիմութիւնը պիտի չհակառակի այդ դաշնագրութեան կնքուելուն։ Չինու կառավարութիւնը եթէ հաւանի իսկ, կ'ըսէ Թայմզի Բէքինի թղթակիցը, Քիան-Սուի և Չէ-Քիանկի նահանգներուն երեւելիները բնաւ համամիտ պիտի չգտնուին, վասն զի այդ նահանգներուն մէջ պիտի շինուի ծրագրեալ երկաթուղին։ Սու-Չէուի, Հանկ-Չէուի և Նինկ-Բոյի երկաթուղիի խնդիրը Չինացիներուն համար ազգային կարեւորութիւն մը կը ստանայ։ Չէ-Քիանկի և Քիան-Սուի նահանգներուն մէջ սկիզբները ընդդիմութիւնը ակներեւ կերպով կազմակերպուած և ուղղուած էր օտար փոխառութեանց դէմ. հիմա խնդիր է գիտնալ թէ երկաթուղիները Չինու ամբողջութեա՞նը թէ նահանգներուն վերաբերեալ ձեռնարկներ են։ Նուան-Շի-Քայի խորհուրդով հրատարակուած հրամանագիր մը կը յայտարարէ թէ Բէքինի կեդրոնական կառավարութիւնը մտադիր է գործադրել Անգլիացիներուն հետ եղած կարգադրութիւնը և թէ անկեղծութիւնը անհրաժեշտ է օտարներու հետ յարաբերութեանց մէջ։ Այսու հանդերձ Չինու կառավարութիւնը փափաքող է համաձայնութեան ձեւ մը գտնել և կամ, եթէ կարելի ըլլայ, յետաձգել խնդրոյն լուծումը։ Թայմզի թղթակիցը կը յարէ թէ Չէ-Քիանկի երեւելիները կրնան իբրեւ պատճառաբանութիւն առաջ բերել այն իրողութիւնը թէ տեղական ընկերութիւն մը կազմած են՝ շինելու երկաթուղին, համաձայն 1905 սեպտ.ի այն հրամանագրին, որ կը ջնջէ անգլիական մենաշնորհը՝ Սու-Չէու երկաթուղիին համար և այդ ձեռնարկը կը փոխանցէ նահանգին տեղական դիւանին։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Պերլինէն հեռագրելով կը հաղորդէ Բարիզի թերթի մը թղթակիցը.— «Պերլինցի վաճառականներու Ընկերութիւնը, որ Գերմանիոյ առեւտրական նախարարութեան խնդրագիր մը մատուցած էր՝ արդի երկրորդական վարժարաններուն մէջ անգլերէնը իբրեւ պարտաւորիչ աւանդելու համար, կը հրատարակէ նոյն Ընկերութեան մէկ նիստին մէջ արտասանուած ճառ մը, ուրկէ հետեւեալ հատուածը կը քաղեմ.

«Մտադիր չէինք անգլիերէնի ուսուցումը ... տենք թէ ֆրանսական լեզուին և գրականութեան հմտութիւնը առաջին պայմանն է ամէն տեսակ ներդաշնակութեան մտաւորական մշակութեան մէջ։ Այսու հանդերձ սա կէտն ալ նկատողութեան կ'առնենք թէ չենք կրնար զանց առնել անգլիական լեզուին և գրականութեան ուսուցումը, վասն զի անհրաժեշտ է՝ գիտնալու անգլիական ազգին պատմութիւնը, հասկնալու անոր գաղթային դրութիւնը ու տարածման քաղաքականութիւնը և աշխարհի մէջ անոր գերակշիռ դիրքը հաստատելու աջակցող բոլոր տարրերը։»

ԵՈՔՈՀԱՄԱՅԻ ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏԸ

Ճաբոնի Եոքոհամայի նաւահանգիստը, որ օտար վաճառականութեան համար բացուեցաւ՝ այսինքն 1859էն ի վեր, երբ տակաւին ձկնորսներու փոքր գիւղ մըն էր, հետզհետէ կը զարգանայ, հիմա 1827 մեթրնոց թումբ մը ունի, որ կ'արգիլէ աւազներու կուտակումը։ Երկաթէ նաւամատոյց մը, մաքսատան դիմացը, 19 մեթր լայնութիւն և 540 մեթր երկայնութիւն ունի. երկու ծովաթումբեր, 1614 և 1910 մեթր երկայնութեամբ, 495 էքդար տեղ մը առաջ բերած են նաւերու պատսպարմանը համար։ Մէկէն մինչեւ տասներկու թոնոնոց մեքենաներ կան ապրանքներ վեր առնելու համար։ Հիմա աշխատութիւններ կը կատարուին 930 մեթր երկայնութիւն ունեցող քարափները 2041 մեթր երկայնութեան վերածելու, այնպէս որ 54,500 թոնօ տարողութեամբ տասներեք նաւեր կարենան միեւնոյն ատեն մօտենալ։ Այդ քարափներուն վրայ 180 քիլոմեթրնոց երկաթուղիներ պիտի գրաւուին, բաց ի այն երկաթ գիծերէն որոնք յատկացուած են ապրանք վեր առնող շարժուն մեքենաներու։ Իւրաքանչիւր քարափի ծայրը 30 թոնոնոց նոյն կարգի ելեկտրաշարժ հաստատուն մեքենաներ պիտի գտնուին։ Ամէն կողմ ելեկտրական լոյս պիտի գործածուի, որպէս զի գիշերուան աշխատութիւնները կարելի ըլլան։ Երբ 1914ին աշխատութիւնները աւարտին, նաւահանգիստին խորութիւնն ալ ամէնէն ցած ջուրերու մակերեւոյթէն 10 մեթր 50 պիտի ըլլայ։

ՃԱՊՈՆՑԻ ԼՐՏԵՍՆԵՐԸ

Բօրթլէնտէն (Մ. Նահանգները) կը հեռագրեն Նիւ-Եօրքի թերթերուն թէ տեղւոյն քաղաքապետը յայտարարեր է որ վերջին երկու ամիսներուն Ճաբոնցի զինուորական լրտեսներ կը գտնուէին նոյն քաղաքին մէջ ու շրջակաները. նաեւ թէ կը կարծէր որ Ճաբոնցի այդ լրտեսները յաջողեր են զինուորական ճշգրիտ ու մանրամասն քարտէսներ ձեռք բերել՝ Բօրթլէնտի և անոր ամրութիւններուն նկատմամբ։

ԼՈՆՏՈՆԻ ՋՈՒՐԸ

Լոնտոնի պէտք ունեցած ջուրին նկատմամբ թղթակից մը սա տեղեկութիւնները կը հաղորդէ Բարիզի թերթի ... պարէնաւորումը մեծ հոգ մըն է թաղապետական իշխանութեանց համար, որոնք զօրաւոր են նախազգուշական միջոցներ ձեռք առնել, որպէս զի երբ բնակիչներու թիւն աւելնայ անպատրաստ չգտնուին։ Ատոր համար է որ բազմաթիւ ջրամբարներ կը շինուին անգլիական մայրաքաղաքին մէջ, նկատողութեան առնելով արուարձաններու յառաճուն ընդարձակումը։ Պաշտօնական վիճակագրութիւն մը կ'ըսէ թէ 1916ին Լոնտոնի բնակիչներուն թիւը ութ միլիոն պիտի բարձրանայ, իսկ 1960ին տասնվեց միլիոն պիտի հասնի։ Այս պայմաններուն մէջ ի՞նչպէս կարելի պիտի ըլլայ ապահովել ջուրի մատակարարութիւնը. հիմա այդ ջուրը մեծ մասամբ կ'առնուի Թէմզիս գետէն՝ Լոնտոնի վերի կողմէն, բայց փոխադրութեանց դիւրութեան հետեւանքով Թէմզի հովիտը քիչ ատենէն աւելի բազմաթիւ բնակիչներ պիտի ունենայ և գետին ջուրերը պիտի աղտոտին։ Ուրեմն խնդրոյն լուծումը կը կայանայ ահագին ջրամբարներու շինութեան գործին մէջ։ Գետակներու ջուրերուն բարձրացման պահուն մեծաքանակ ջուր պիտի մթերուի ատոնց մէջ։ Հիմա կը շինուի ջրամբար մը, որուն ներքին մասը Լոնտոնի Ս. Պօղոս եկեղեցիէն աւելի մեծ պիտի ըլլայ, եկեղեցի մը որ Բարիզի Պանթէոնէն աւելի ընդարձակ է։»

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԻՆՔԶԻՆՔԸ ԾԱԽՈՂ ԱՄԵՐԻԿԱՑԻՆ.— Ամերիկեան լրագրի մը մէջ աճուրդի մը հետաքրքրական մէկ ազդը կայ հրատարակուած։ Դոկտոր Ամերիկացի մը՝ օրիորդ Էլիզաբէթ Մէնի, որ գրի նորահնար մեքենայով աշխատելու միօրինակ կեանքէն ձանձրացած էր, ինքզինքը աճուրդի դնելով և աւելի գին տուողին ծախուելու փափաք յայտնելով հետեւեալ հրատարակութիւնը տուած է։

«Ամէն աղջիկ ինքզինքը կը ծախէ երկան մը. բայց ատիկա անհատական գործ մըն է, որուն վրայ չարժեր երկար խօսիլ։ Իսկ երբ ես հանրութեան առջեւ նոյնը ընեմ, կը յուսամ որ իմ արժէքիս յարմար գին մը գտնեմ։ Կը ներկայացնեմ 40,000 ֆրանքի արժէք մը զոր, հայրս, կարեւոր վարչութեան մը պաշտօնեայ, ծախք ըրած է իմ կրթութեանս համար։ Գրի մեքենայի վրայ աշխատելով շաբաթական 40 ֆրանք կրնամ վաստկիլ, 5% տոկոսը միաժամ հաշուելով։ Հետաքրքիր եմ իմանալ թէ ո՛վ է այն որ ամերիկացի աղջիկ մը ծախու առնել պիտի ուզէ։ Դոկտոր եմ, խելացի, կրթուած, պարկեշտ, պատուաւոր. բանաստեղծական և փիլիսոփայական ճաշակ, ուսում ունիմ և ամէն բանէ առաջ կենցաղական շնորհ. Թուխ, մեծ ու ծաւի աչքեր ունիմ, լեցուն շուրթեր և սքանչելի ակռաներ. այնչափ գեղեցիկ չեմ, բայց շատ համակրելի եմ և ... տեր, բայց ճաշակաւոր շրջազգեստ մը կրնամ ձեւել։ Չափուած միսին ի՛նչ տեսակ ըլլալը չեմ կրնար ճանչնալ, բայց լաւ ճաշ մը կրնամ կարգադրել։ Երկար թիւեր չեմ կրնար բազմապատկել, բայց շատ լաւ պատմութիւններ կ'ընեմ։ Ինքզինքս վաճառման առաջարկելով, տարօրինակ էակ մը ըլլալ չեմ խորհիր, այլ օրինակ ըլլալ կ'ուզեմ իմ հազարաւոր նմաններուս, որոնք ինծի պէս դժնատի և սիրազեղ են, և իրենց մարմինն ու հոգին տաժանելի աշխատութեան մը կապած են»։ Օրիորդ Մէնի յաջողած է, կ'ըսեն ամերիկեան թերթերը, հարիւրաւոր ընտրելիներուն մէջէն ընտրել իր իտէալը։

ԱՆԱՍՆՈՑ ԶԳԱՍՏԱՐԱՆ.— Գիրկի փոքրիկ շուներ, կատուներ, կապիկներ և ասոնց նման ընտանեցող փոքրիկ անասունները տղոց պէս անառակ ու անհնազանդ կ'ըլլան երբեմն։ Լոնտոնի անասնական հիւանդանոցին մէջ յարկաբաժին մը յատկացուեցաւ անառակ ու անհնազանդ անասնոց համար, վասն զի հաստատուեցաւ թէ չարագործ շնիկները, կատուները եւայլն արգելափակելը կը զգաստացնէ զանոնք։ Այս տեսակ յանցաւորները իրենց տրուած պատիժին գիտակցութիւնը ունին, և մեկուսացումն ու պատիժը այնպէս կը ներգործեն անոնց վրայ, որ զգաստարանէն արձակուելէն ետք իրենց տէրերուն քով անցուցած ամբողջ ատեններնին շան ու կատուի բնական վիճակներէն տարբեր վիճակ մը չեն ցուցներ իրենց վրայ և չափազանց զուարթ ու հնազանդ շարժումներով երախտագիտութիւն կը յայտնեն անոնց որ զիրենք կրթած են։ Հիմա այդ զգաստարանին մէջ կապիկ մը կայ, որուն տէրը երեք շաբթուան մեկուսացման պատիժի դատապարտած է զանի։ Այս կապիկը այր մարդոց հետ շատ բարեկրթութեամբ կը վարուէր, բայց կին մը տեսածին պէս կը ճանկռթէր զայն, կը խածնէր և անոր մազերը կը քաշէր։ Այս պատճառաւ զգաստարան ղրկուեցաւ, ուր առաջին օրը ինքզինքը արգելափակ զգալուն պէս այնչափ կատղեցաւ որ ոչ ոք կրնար մօտենալ անոր։ Հետեւեալ օրը բոլորովին փոխուած էր, և անկիւն մը քաշուած ինքնամփոփութեան վրայ կը մտածէր։ Սակայն պահապան կինը ներս մտած ատեն, ընդոստ ոտքի ելլելով վանդակորմին վրայ ցատկեց և անկէ կը պատրաստուէր խոյանալ կնոջ վրայ։ Բայց երեք օրէն ետքը զգաստացած էր արդէն և կերը կնոջ ձեռքէն առնելով կերաւ և զգաստարանին պաշտօնեաները կ'ըսէին որ եթէ կապիկին շարժումները կեղծ չէին, հաւանական է որ երեք շաբթէն առաջ կատարելապէս պիտի բժշկուէր իր կնատեաց բնաւորութենէն։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէսօրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով և ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը Կայս. Պալատ դարձաւ։

ԹԻՒՐԽԱՆ ՓԱՇԱ.— Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ Եվգաֆի նախարար Թիւրխան փաշա հիւանդ ըլլալով մէկ քանի օրէ ի վեր իր պաշտօնատեղին չի կրնար երթալ, բարեհաճեցաւ սենեկապետ Րիզա պէյը ղրկել անոր ապաքինումը և առողջութիւնը հարցնել տալ։ Թիւրխան փաշա խնդրեց Րիզա պէյէն որ Կայս. այդ բարձր հոգածութեան համար իր երախտագիտութիւնները մատուցանէ յառ Կայս. Գահոյից։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ միջեւ կնքուած առեւտրական նոր դաշնագրութեան մինչեւ գործադրութիւնը, որոշուած էր որ հին դաշնագրութեան պայմանաժամը երեք ամիս եւս երկարի։ Հին դաշնագրութեան պայմանաժամը, որ ամսոյս վերջը կ'աւարտի, երեք ամիս եւս երկարած է, որով այդ երեք ամիսն ալ աւարտելէն յետոյ Նոր դաշնագրութիւնը պիտի գործադրուի։

ՀԻՃԱԶԻ Համիտիէ երկաթուղիին բարձրագոյն յանձնաժողովը գրեց ձեռնհաս պաշտօնարանին որ Ն. զօրաբանակին զինուորական բժիշկներէն զինուորական մարմին մը ղրկուի՝ Մէտինէէն Դամասկոս ժամանող բոլոր ուղեւորները և գոյքերը քննելու, ապանեխումներ կատարելու և Հիճազի Համիտիէ երկաթուղիին կառախումբերուն մէջ ալ միեւնոյն պարտականութիւնները կատարելու համար։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ ու հեռագրական վերատեսչութեան զեկոյցներ եղան՝ Իզմիրի և Սերեզայի միջեւ փոխանակուած թղթատարական պայուսակները աւելի կարճ ճամբով մը ղրկելու և հասոյթները աւելցնելու համար։

ՈՒՍՏԵԼԻՔ ԵՒ ՎԱՌԵԼԱՆԻՒԹ.— Ինչպէս յայտնի է, յանձնաժողով մը կազմուած էր՝ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու, որպէս զի մեծաքանակ ալիւր, ածուխ, փայտ ու ածուխ բերուին Կ. Պոլիս, միշտ այդ քանակութիւնը գոյութիւն ունենայ և ժողովուրդը ուտելիք և վառելանիւթ հայթայթելու մասին դժուարութիւն չքաշէ։ Այդ յանձնաժողովին որոշմամբ, որ վաւերացած է Կայս. Իրատէով, Կայս. երկիրներէն ալիւրի արտածումը արգիլուեցաւ. միայն թէ Կայս. երկիրներու մէկ մասէն միւսը և մէկ նահանգէն միւսը ի հարկին ալիւրի տեղափոխումը արտօնուեցաւ։ Հիմա իմացուելով որ գաւառներու զանազան տեղերը ալիւրի վաճառականները ցորենները շատ քիչ տարբերութեամբ և նոյն իսկ միեւնոյն գինով կը շարունակեն ալիւրներու արտածումը, ծանոյց պէտք եղած տեղերը որ պատկանեալ պաշտօնեաները արգիլեն վերագրեալ որոշումին հակառակ այդ արտածումները, գիտնալով որ ան... խիստ պատասխանատուութեան պիտի ենթարկուին։

— Նախարարաց Խորհուրդին որոշմամբ ծանուցուեցաւ պատկանեալ պաշտօնարանին թէ Կ. Պոլսէն Թէքիրտաղ արտածման մասին եղած արգիլքը պէտք է վերցնել և թէ յառաջիկային երբ Կ. Պոլսոյ համար թէֆի պէտքը աւելնայ, կարելի է այդ արգիլքը վերահաստատել։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Թուրքիոյ և Մ. Նահանգաց միջեւ կատարուող առեւտրական գործառնութեանց մասին պատրաստուած վիճակագրութեան մը նայելով, այդ գործառնութիւնները հետզհետէ կ'աւելնան և ընդհանուր կերպով օսմ. վաճառականութիւնը աւելի կը զարգանայ։ Այդ վիճակագրութեան նայելով, անցեալ տարի Մ. Նահանգներէն 138 միլիոն տոլարի ապրանք բերուած են Կայս. երկիրները և Կայս. երկիրներէն ալ 86 միլիոն տոլարի ապրանք ղրկուած են Մ. Նահանգները, որով առեւտրական ընդհանուր գործառնութեան գումարը 224 միլիոն տոլար է. սակայն այդ գումարը 250 միլիոնի կը հասնի, երբ նկատողութեան առնուի թէ ամերիկեան ապրանքները երբեմն ուրիշ երկիրներու նաւահանգիստներէն չոգենաւ կը դրուին։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ մէջ հաստատուած ստորականներու վարժարանին համար հարկ եղած պատրաստութիւններ տեսնուելով, դասախօսութիւնները սկսած են։

ՄՈՒՐԱՑԿԱՆՆԵՐԸ.— Գրուեցաւ ձեռնհաս պաշտօնարանին՝ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնել, մուրացկանութիւնը բոլորովին արգիլելու համար, վասն զի, ինչպէս օրէնքը կը տրամադրէ, մուրացկանութիւնը արգիլուած է և թէ այդ նպատակը ձեռք բերելու համար պէտք է փողոցներու մէջ և հոս ու հոն մուրացողները, երբ առողջ ու աշխատելու կարող ըլլան, գործով մը զբաղեցնել, իսկ անկարողները որ և է կերպով ապրեցնել։ Վերոգրեալ զեկոյցին պատճառը այն է որ մուրացկաններուն մէջ, կոյրերէն ու հաշմանդամներէն զատ, կան այնպիսիներ որոնք առողջ են և կարող աշխատելու, և սակայն մուրացկանութիւնը իրենց արհեստ ըրած են. նաեւ իրենց ընտանիքն ու զաւակներն ալ մուրացկանութեան կը բռնադատեն։

ԼՈՆՏՈՆԻ օսմ. դեսպան վախճանեալ Միւզիւրիւս փաշայի յուղարկաւորութեան հետեւեալ օրը Անգլիոյ Թագաւորը և Թագուհին Ալգորբ դերկոմսը դեսպանատունը ղրկելով, ցաւակցութիւն յայտնել տուեր են վախճանեալին որդւոյն։

ՖԷՍԸՐ.— Հէրէքէի Կայս. գործարանին մէջ, ինչպէս յայտնի է, ֆէսի պատրաստութիւն ալ կը կատարուի և թէ՛ աժան և թէ խիստ լաւ տեսակէ ֆէսեր կ'արտադրէ մեծ քանակութեամբ։ Սապահ կ'ըսէ թէ Աւստրիոյ ֆէսի գործարանները տեսնելով որ այդ կերպով մեծ մրցում մը պիտի կատարուի իրենց դէմ, անոնց ակնոյքային նախագահութիւնը վարող Վոլֆ Ֆէուրդ [illegible] շրջան պաշտօնեան հիմնակուլէնէ ամէն կողմ ղրկելով ըսել կուտայ թէ Հէրէքէի Կայս. գործարանին ֆէսերուն համար մրցում պիտի կատարէ։ Սապահ կը յարէ թէ աւելորդ է ըսել որ աւստրիական գործարանները պիտի չկրնան արդիւնք մը ձեռք բերել այդ կարգի ձեռնարկէ մը, վասն զի, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, Հէրէքէի Կայս. գործարանը աժան և լաւ տեսակէ ֆէսեր կ'արտադրէ, պէտք չզգալով աւստրիական գործարաններու ֆէսերուն։

ՀՈԼԼԱՆՏԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐԸ.— Մարսիլիոյ օսմ. ընդհանուր հիւպատոսը տեղեկագրեց ձեռնհաս պաշտօնարանին թէ Մեսաժըրի Մարիթիմ Ընկերութեան կողմէ վարձուած և օսմ. նաւահանգիստները երթեւեկող հելլենական դրօշով շոգենաւեր, այդ մասին պայմանագրութեան մը գոյութիւնը պատրուակելով, միայն առողջապահական «բաղանդ»ները «վիզէ» ընել տալով կը բաւականանան։ Ուստի մաքսային վերատեսչութիւնը ծանոյց ամէն կողմ որ հելլենական դրօշ կրող շոգենաւերը, ո՛ր ընկերութեան կողմէ ալ վարձուած ըլլան, անոնց «մանիֆէսթօ»ի տումարները պէտք է «վիզէ» եղած ըլլան օսմ. հիւպատոսարաններուն կողմէ. հակառակ պարագային այդ «մանիֆէսթօ»ները պիտի չընդունուին և անոնց նկատմամբ, դաշնագրութիւններու տրամադրութեանց համաձայն, հարկ եղածը ի գործ պիտի դրուի։

ՌՈՒՍԵՐՕՆՆԵՐ.— Իզմիրի քարանթինայի վարչութեան մէկ տեղեկագրէն կ'երեւայ թէ Ռուսիոյ զանազան նաւահանգիստներէն ելած ուխտաւոր կրող ութ շոգենաւեր ժամաներ են Քլազոմէնի մաքրանոցը, վերջին քանի օրերուն։ Ասոնք օրինական քարանթինան աւարտելէ ետքը դէպի Ճիտտէ ճամբայ ելեր են։ Այդ ութ շոգենաւերուն մէջ ընդամէնը ինը հազար ուխտաւորներ կային, որոնք հանգստութեամբ լրացուցած են քարանթինայի պայմանաժամը։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ կառավարութիւնը Պատուոյ Լէգէոնի երրորդ կարգը տուաւ Երուսաղէմի ֆրանսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Ուբրէի և հինգերորդ կարգը Պրուսայի ֆրանսական հիւպատոս Պ. Կաէկուատ Պոյի։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ դեսպանատան խորհրդական Պ. Օթօ, երէկ, իր տիկնոջ հետ Վիեննա ուղեւորեցաւ արձակուրդով։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ Ղալաթիոյ, Պոլսոյ և Բերայի ճիւղերը գոց պիտի ըլլան յունուար 7ի ու 14ի (Ն. Տ.) երեքշաբթի օրերը։

ՓԱՅՏ ԵՒ ԱԾՈՒԽ.— Դեկտեմբերի առաջին օրերուն Ջաթալճայի ու շրջականերուն մէջ 172,000 քիլօ ածուխ և 5700 չէքի փայտ պատրաստ կային Կ. Պոլիս բերուելու համար։ Սէլանիկի զանազան նաւահանգիստներուն մէջ ալ նոյն ժամանակամիջոցին 3370 կենդինար ածուխ ղրկուած են Կ. Պոլիս։ Հիմա պատրաստ են 14,280 կենդինար ածուխ և 150 չէքի փայտ։ Ամսոյս առաջին տասը օրերուն Սեւ ծովի զանազան նաւահանգիստներուն մէջ պատրաստ կային 16,244 չէքի փայտ և 5800 քիլօ ածուխ։ Պիղայի մէջ ալ պատրաստ կան 61,000 քիլօ ածուխ և 1100 չէքի փայտ։ Իզմիտի շրջակայ նաւամատոյցներէն 2091 չէքի փայտ և 2033 կենդինար ածուխ Կ. Պոլիս ղրկուած են, իսկ հիմա պատրաստ կան 53,707 չէքի փայտ և 11,389 կենդինար ածուխ։

ՕԴԵՐՈՒՆ ՎԻՃԱԿԸ.— Անցի՞ օրը սկսող հիւսիսային սրբամանեան քամին այսօր բաւական մեղմացած է. երէկ թէեւ ընդհատաբար ձիւնեց, բայց շնստեցաւ. ցուրտն ալ քիչ մը մեղմացած է։ Սեւ ծովի մէջ ալ մեծ փոթորիկ կը տիրէ, սակայն չի յուսացուիր որ նաւային արկածներ պատահած ըլլան, վասն զի այս եղանակին մէջ առագաստանաւերը չեն երթեւեկեր։

— Ռումանական շոգենաւը, որ Քէօսթէնճէէն երէկ կէսօրէն ետքը Կ. Պոլիս պիտի ժամանէր, փոթորիկին հետեւանքով հինգ ժամ ուշ ճամբայ ելաւ, որով սովորականէն հինգ ժամ ուշ ժամանեց Կ. Պոլիս։

— Սեւ ծովի մէջ տիրող փոթորիկին հետեւանքով առագաստանաւ մը կողմերը կոտրեր են Ագվէի առջեւ. ալիքները այնքան ահագին են որ կարելի չէ այդ նաւուն մօտենալ՝ նաւազները ազատելու համար։

ԻԶՄԻՐԻ Մալթըզլարի կողմը ամերիկեան ծխախոտի Ընկերութեան գործարանին գործաւորուհիներէն Սոֆի անուն աղջիկ մը եօթը տարիէ ի վեր նշանուած էր Օրկանաքիճի Բանաեօթ անուն երիտասարդի մը, բայց այս վերջինը մեծ օժիտ պահանջած ըլլալով, Սոֆիի ծնողքը նշանը ետ ըրած և ուրիշի մը նշանած էին իրենց աղջիկը։ Անցեալ օր երբ Սոֆի գործարանէն դուրս կ'ելլէր, Բանաեօթ իր երկու ընկերներուն աջակցութեամբը, աղջիկը փախուց՝ անոր հաւանութեամբը։

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆՔ ՖԷՐԱՅՆԻ Ղալաթիոյ ու Պոլսոյ գրասենեակները գոց պիտի ըլլան յունուար 7ի (Ն. Տ.) երեքշաբթի օրը։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.— Գասըմփաշայի նաւամատոյցին վրայ գտնուող խանութ մը, Պէշիկթաշի նաւամատոյցին վրայ գտնուող խանութ մը, Արնաւուտգիւղի նաւամատոյցին քազինօն, Պէյքոզի հեռագրատան շէնքը, Պէյքոզի Ռէժիի մթերանոցին շէնքը, Պէյքոզի մէջ՝ նաւամատոյցին մօտ սուն մը, տպակեվաճառի խանութ մը և ջրավաճառի խանութ մը, Պէյքոզի մէջ թիթեղագործի խանութ մը, Քուզկունճուքի նաւամատոյցին վրայ քազինօ մը, Սկիւտարի մէջ բաթէօղրիի խանութ մը, Քանլըճայի նաւամատոյցին վրայ սրճարան մը, Քանլըճայի մէջ փոքր խանութ մը, որոնք Շիրքէթի Խայրիէի կը պատկանին, և որոնց վարձակալութեան պայմանաժամերը կ'աւարտին 1908 փետրուարի վերջը, [illegible] աւելի գին առաջարկողին վարձու պիտի տրուին աճուրդի միջոցաւ, 1908 մարտ ամիսէն սկսեալ։ Վերջնական աճուրդը տեղի պիտի ունենայ 1908 փետր. 28ին։ Դիմել Շիրքէթի Խայրիէի վարչութեան չորեքշաբթի և շաբաթ օրերը։

∴ Շիրքէթի Խայրիէի շոգենաւներու ժամանակացոյցերուն տպագրութիւնը նուազուրդի պիտի դրուի 1908 յունուար 9/22ին, ժամը 9ին (Ք. Թ.)։ Ամէն անոնք որ կը փափաքին նուազուրդին մասնակցիլ, պարտին յիշեալ օրը ներկայանալ, 20 օսմ. ոսկիի երաշխաւորութեան գումար մը բերելով իրենց հետ։ Կարելի է այժմէն դիմել Վարչութեան, նուազուրդին վրայ տեղեկութիւններ քաղելու համար։ 6—1

ԹԱՏՐՈՆ

ՀԱՍԱՆ ԷՖ.Ի ՕՍՄ. ԶԱՒԵՇՏԱԽՈՒՄԲԸ

Բերայի մէջ փայլուն յաջողութիւն մը կը գտնեն Օսմ. Զաւեշտախումբի ներկայացումները, որոնք ծիծաղ ու քրքիջ միայն կը սփռեն, մանաւանդ երբ ծանօթ քոմիք Հասան էֆ. բեմ կուգայ։ Սոյն թատերախումբը, քաջալերուած թատերասէր հասարակութեան սաք վերաբերումէն, որոշած է ԲԷՆՓԷ ԳԻՐԶ գեղեցիկ օբէրէթը ներկայացնել մօտերս, ի նպաստ խումբին յաջող ու սիրուած դերասաններէն քոմիք Րաֆէթ էֆ.ի, որ շատ բնականօրէն կը կատարէ ասպուլի դերերը։ Այս նպաստ ներկայացումը կը խոստանայ փայլուն ըլլալ ամէն կերպով, և կը յուսանք որ թատերասէրները պիտի փութան վայելել այս թատերական գեղեցիկ երեկոյթը, որուն պիտի մասնակցին Հասան էֆ. ու Րաֆէթ էֆ., որոնք երբ բեմին վրայ երեւան, բուռն ծափեր կը խլեն հանդիսականներէն։

ՕՏԷՕՆԻ ՍԻՆԷՄԱԹՕԿՐԱՖԸ

Սինէմաթօկրաֆի ներկայացումները կը շարունակուին և միշտ նոյն ջերմ ընդունելութեան կ'արժանանան խուռնամբ։ Ցայտագիրը, այլազան ու ճոխ, միշտ կը փոխուի։ Շաբաթը երեք գիշեր ներկայացում, իսկ կիրակի ցերեկները՝ մաթինէ. Գիները չափաւոր են։ Վաղը ցերեկ ալ մաթինէ, հետաքրքրաշարժ ու ճոխ յայտագրով։

ԻԼԱՆ

Զըրաաթ Պանգասընտան

Զըրաաթ Պանգասը բիրինճիօըր իջին լուզումը օլան եէտի եւզի միւթէճավիզ տէֆթէրլէրին թապը իլէ թէճլիտի պաշգա վէ պոնլար իջին լուզումը օլան քեաղըտ պաշգա օլօրագ միւնագասայա գօնուլմուշ օլտուղունտան էվվէլէն նիրմի իքինճի ճումա կիւնի իրթէսի կիւնիւ սաաթ [illegible] ... [illegible]

Ֆի 20 քեան. էվ. 323 3—1

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀՕՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱԿԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Ս. Պատրիարք Հայրը որ իր վարժարանական այցելութիւնները սկսած էր Ս. Յակոբայ որբանոցով և յաջորդաբար այցելած էր Գումգաբուի Պէզճեան և Լուսաւորչեան ու Սկիւտար Ս. Խաչի երկսեռ վարժարանները, երէկ ևս այցելեց Սամաթիոյ, Նարլըգաբուի և Ալթըմէրմէրի ազգ. վարժարանները, ընկերակցութեամբ Տ. Զաւէն Ծ. վրդ.ի և Թաղ. Խորհրդոյ ատենապետ Յովհաննէս Կրճիկեան ու Գէորգ Ծիվանեան և Լևոն Ֆէսճեան էֆ.-ներու։ Ն. Սրբազնութիւն ընդունուեցաւ ուսուցչական խումբէն կողմէ և առաջնորդուեցաւ սրահ, ուր աղաք Ս. Պատրիարք Հօր անուան ձօնեալ երգեր երգեցին։ Յետոյ Ն. Սրբազնութիւն աչքէ անցուց բոլոր աշակերտներուն նիշերը և […]րատականով մը յորդորեց որ որքան […]ոքով զարգացած աշակերտներ նոյնքան […]լ բարքով ազնուացած քաղաքացիներ […]լլալ ջանան։ Բ. կարգի աշակերտն[…]էն Պ. Աշոտ Գալֆայեան բարի գալստ[…]ան ուղերձ մը կարդաց, ուրկէ վերջ […]գեր երգեցին տղաք՝ առաջնորդու[…]եամբ Զալըճեան էֆ.ի։ Ս. Պատրիարք […]այրը յետոյ առաջնորդուեցաւ Վարդաւ[…]ն աղջկանց վարժարանը, ուր աշակերտու[…]ները առաջնորդութեամբ իրենց ուսուցչուհիին՝ Օր. Խօժէնի Դերձակեանի, […]մաւորեցին Ն. Սրբազնութիւնը երգե[…]վ։ Յետոյ Օր. Զապէլ Գալըքճեան […]րի գալստեան ուղերձ մը արտասանեց, […]րկէ վերջ Ս. Պատրիարք Հայրը անոնց […]երը աչքէ անցուց և իր գոհունակու[…]նը յայտնելով, աղջկանց պատշաճ […]ատականով մը յորդորեց որ օգտուին […]ենց տրուած ուսումներէն։

[…]անկապարտէզի բաժինը այցելելէ և […]. Սրբազնութիւնը վարիչ մանկապարտիզ[…]պանուհի Օր. Ազնիւ Աչճեանի իր գոհու[…]նակութիւնը յայտնելէ յետոյ, ժամը 9ին […]մեկնեցաւ Նարլը Գափուի ազգ. վարժա[…]րանը, որ վերջին Թաղային մատակարա[…]րութեան միացման հետևանքով ինչ[…]պէս նաև Ալթըմէրմէրի ազգային վարժարանները միայն մանկապարտէ[…]զի վերածուած էին։ Փոքրիկները ա[…]ռաջնորդութեամբ իրենց մանկապարտիզ[…]պանուհիին՝ Տիկին Գահրամանեանի, եր[…]գերով ընդունեցին Ս. Պատրիարքը և […]մարմնամարզի, երգերու, ճառերու և ար[…]տասանութիւններու մէջ իրենց ունեցած […]յաջողակութիւնը ցոյց տուին Ն. Սրբազ[…]նութեան, որ մինչև ժպտայաւրթն, իր գո[…]հունակութիւնը կը յայտնէր։ Նարլը Գա[…]փուի այս մանկապարտէզը այժմ կը յա[…]ճախեն 70ի չափ երկսեռ տղաք։ Ս. Պատրիարք Հայրը մէկ ժամու չափ Նարլը Գափու մնալէ վերջ մեկնեցաւ Ալթըմէր[…]մէրի մանկապարտէզը, ուր ևս կը յաճա[…]խեն 40 երկսեռ տղաք, որոնք առաջնոր[…]դութեամբ վարիչ մանկապարտիզպանուհի Տիկին Գարամաճեանի՝ բարի գալստեան […]րգեր երգեցին և մարմնամարզի զանա[…]զան փորձեր կատարեցին։ Հոս ալ Ն. Սրբազնութիւն մանուկներու յատուկ լեզ[…]ուով խրատական մը խօսեցաւ և իրիկ[…]ուան ուշ ատեն մեկնեցաւ Բերա՝ իր բնա[…]կարանը, գոհունակութիւն յայտնելով Թաղ. Խորհուրդին, վարժարաններու հան[…]դէպ ցոյց տուած հոգածութեանը համար։

⁂ Ս. Պատրիարք Հայրը, երեք վարժարաններու երկսեռ աշակերտներուն […]ատա չաքար բաշխել տուաւ։

ԲԵՐԱՅԻ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Բերայի նորակազմ Թաղ. Խորհուրդը […]էև չորեքշաբթի օր հրաւիրուած էր իր ա[…]ռաջին նիստ գումարելու, բայց Նորընտիր […]աղականներէն շատերուն անյարմար ըլ[…]լալով որոշեալ ժամանակը, չէին կրցած […]երկայ գտնուիլ և այս պատճառով կրկին […]նգամ հրաւէր ղրկուեցաւ Թաղ. Ժողո[…]վէն ընտրուած Թաղ. Խորհրդոյ անդամնե[…]րուն՝ ուրբաթ օր (երէկ) ներկայ գտնուիլ […]առաջին համագումար նիստին։ Բերայի […]Թաղ. Խորհրդոյ նորընտիր անդամները […]երեւոյ շատ տաք սիրտ չունին գործին […]րայ, որովհետև երէկ ալ անկարելի ե[…]ղաւ ներկայ անդամներու սակաւութեան […]պատճառով օրինաւոր նիստ մը գումարել։ […]Թաղ. Խորհրդոյ նորընտիր անդամները […]ենց անհատական գործերը և թաղականի […]պարտականութիւնները նկատի առնե[…]լով պէտք է ըստ այնմ տան իրենց նոր […]պաշտօնը ընդունելու կամ մերժելու որո[…]շումը։ Բայց ամէն պարագայի մէջ, պաշ[…]տօնը ընդունելէն ետքը սիրով պէտք է […]րին անոր։

Քաղաքական Ժողովը, ինչպէս նաև […]սական Խորհուրդը Նախորդ Թաղա[…]կանութեան հրաժարականը ընդունեց, ի[…]րաւասութեան վերաբերեալ խնդիրներու […] դիւանական ծախքերու առատութեան […] Էսաեան վարժարանի մասին ինչ ինչ […]տողութիւններ ընելով, թէև Թաղ. […]ողովոյ նոր ընտրութեանց միջոցին նա[…]խորդ Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն գրեթէ […]էսը վերահաստատուեցան։ Յոյս ունինք […] նորընտիր Թաղ. Խորհուրդը ամէնէն […]առաջ իր ուշադրութիւնը կը դարձնէ Բե[…]րայի դպրոցներու բարեկարգութեան և […]րծատանոցի բարւոքման վրայ, որոնք […]եկեղեցիին չորրեկներէն չա՛տ աւելի կարևոր […]պէտք մը կը ներկայացնեն և չուտով […] խադումար նիստ մը գումարելով, Նոր […]Տարուան և Ծնունդի առթիւ քիչ մըն ալ […]Թաղին աղքատներու մասին կը խորհրդ[…]ակցին Աղքատախնամին հետ, որուն դրա[…]մական կացութիւնը շատ ալ նախանձելի […]չերևար։

ՏԱՌԱՋԻՆԱՑ չորեքշաբթիէն կը սկսին […]տօնական օրերը։ Երկուշաբթի օր Դաւիթ […]մարգարէին և Յակոբայ առաքելոյն ան[…]ուան տօնախմբութեանը առթիւ Մայր […]եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունենալիք եկեղե[…]ցական հանդիսաւորութիւններուն պէտք նախագահէ, բատ սովորութեան, Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Եղիշէ Ծ. Վրդ., քանի որ նոյն օրը տօնախմբութիւնն է Երուսաղէմայ Ս. Յակոբեանց միաբանութեան։

Երեքշաբթի օր Ս. Ստեփաննոսի նախավկային և առաջին Մարտիրոսին անուան տօնախմբութեան առթիւ Մայր եկեղեցւոյ եկեղեցական արարողութեանց կը նախագահէ Ս. Պատրիարք Հայրը և օրուան Սուրբին նուիրեալ գեղեցիկ յիշատակութիւն մը կ'ընէ։ Եկեղեցական արարողութիւններէն վերջ Մայր եկեղեցւոյ Դպրաց Դասը, որուն տօնախմբութիւնն է նոյն օրը, ինչպէս բոլոր դպրաց դասերուն, ուսումնարանի սրահին մէջ կ'ընդունի Ս. Պատրիարք Հօր շնորհաւորական այցելութիւնը։

Հինգշաբթի օր, Ս. Առաքելոցն Պետրոսի և Պօղոսի տօնախմբութեան առթիւ, արարողութեանց պիտի նախագահէ Պատր. Փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ Սրբազան։

Շաբաթ օր Որդւոցն Որոտման տօնին առթիւ դարձեալ Ս. Պատրիարք Հայրը Մայր եկեղեցւոյ Որդւոց Որոտման նուիրեալ տաճարին մէջ կը նախագահէ եկեղեցական արարողութիւններուն։

ՍԱՄԱԹԻՈՅ Ս. Գէորգ եկեղեցիին տանիքին վերանորոգութեան առթիւ ասկէ առաջ Թաղ. Խորհուրդը դիմում ըրած էր նոյն Թաղին բարերար Յակոբեան գերդաստանին։ Յովհաննէս էֆ. Յակոբեան իր ծանօթ եկեղեցասիրութեամբ 120 ոսկի նուիրած ըլլալով, այդ նորոգութիւնը կատարուած է։

ԶԷՅԹՈՒՆԻ Կաթող. Փոխանորդին դէմ գանգատներ հասած են Պատրիարքարան, որոնք Արշակունի վրդ.ի ինչ ինչ արարքներուն դէմ կը բողոքեն և տնօրինութիւն մը կը խնդրեն։ Պատրիարքարանէ այն գանգատագիրը ղրկուեցան Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին։

ՈՒՍՈՒՄՆ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ երէկ գումարուեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ և զբաղեցաւ քանի մը ընթացիկ խնդիրներով։

ՄԱՐԶՈՒԱՆԻ ՕԶՆԻԿԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻՆ ԲԱՑՈՒՄԸ.—Մարզուանցի Մանուկ աղա Օզնիկեան անուն ազգային մը, ասկէ առաջ, ինչպէս գրած ենք քանիցս, իր անունով մատենադարան մը հաստատած էր տեղւոյն ազգ. վարժարանին մէջ, իբր նախնական գումար 30 ոսկի նուիրելով և խոստանալով ամէն տարի տասնական ոսկի այդ մատենադարանի ճոխացմանը համար։ Այս անգամ Մարզուանէ կը տեղեկացնեն թէ, այդ մատենադարանին բացման հանդէսը տեղի ունեցած է դեկտ. 1ին, շաբաթ օր, Սահակեան ազգ. վարժարանի սրահին մէջ։ Բեմը պատշաճապէս զարդարուած էր։ Հանդիսականներուն մէջ իր տեղը կը գրաւէր մատենադարանը հաստատողը՝ Մանուկ աղա։ Ներկայ էին նաև տեղւոյն ամերիկեան գոլէճին ուսուցիչներէն՝ Բրոֆ. Վ. Յակոբեան, Գ. Կիւլեան և Ս. Կիւլպէնկեան, Թաղ. Խորհրդոյ անդամներ, Հոգաբարձութիւնը, գոլէճին աշակերտները և երկսեռ խուռն բազմութիւն մը։ Հանդէսը սկսաւ Համիտիէ մարշով, ուրկէ վերջ ազգ. վարժարաններու տեսուչ Գագիկ էֆ. Օզանեան բեմ ելլելով գեղեցիկ բանախօսութեամբ մը բացատրեց օրուան հանդէսը, յայտարարելով թէ զարգացման ո՛րչափ կը սատարեն այս տեսակ հաստատութիւնները և հետևաբար ո՛րչափ մեծ նշանակութիւն ունին այս կերպ բարերարութիւնները։ Օզանեան էֆ. վերջացնելով իր բանախօսութիւնը, շնորհակալութիւններ յայտնեց Մանուկ աղայի, մտաւորական զարգացման ի նպաստ ըրած այս բարերարութեան համար։ Յետոյ Մատենադարանի յանձնաժողովին ատենադպիրը՝ Առաքել էֆ. Գօրտանեան կարդաց մատենադարանին կանոնագիրը, ուր մատակարարութեան պայմաններու, գիրքերու հայթայթման կերպերու վրայ անօրինուած կանոնները եւայլն կարդալէ յետոյ յայտնեց թէ, թէև ամէն տարի 10 ոսկիի պատրաստ գումար մը ունին, բայց կատարեալ մատենադարան մը ունենալու համար աւելին պէտք կայ և հետևաբար բարերարներ պէտք չէ զլանան իրենց նուէրները, այս առթիւ։ Ետոյ վարժարանին աշակերտներէն Պ. Պ. Ս. Քէչէչեան, Մ. Պալըքճեան, Ս. Պէքճեան, Զ. Կիւլպէնկեան և Օր. Վերժին Աթէշեան զանազան նիւթերու վրայ ճառեր կարդացին և արտասանութիւններ ըրին։ Աշակերտներէն ոմանք գղեցիկ արամախօսութիւնով մը շէշտեցին մատենադարանին պէտքը։ Այս ամէնուն կ'ընկերակցէր նուագը։ Յետոյ ազգ. վարժարանին հոգեբանութեան և քաղաքակրթութեան պատմութեան ուսուցիչ Նշան էֆ. Խորանեան բեմ ելլելով շեշտեց մատենադարանին կարևորութիւնը և հրաւիրեց տեղւոյն հարուստները որ իրենք ալ Մանուկ աղայի օրինակին հետևին։ Սոյն իմաստով ճառ մը խօսեցաւ նաև Տօքթ. Վահան Ղազարոսեան։ Հանդէսը փակեց տեսուչ Օզանեան էֆ., շնորհակալութիւններ յայտնելով թէ՛ բարերարին և թէ հանդիսականներուն։ Ամերիկեան Գոլէճի աշակերտներէն մէկը վեց կտոր ոսկեզօծ գիրքեր յանձնեց մատենադարանին, յայտնելով թէ անոնք կը նուիրէ նոյն գոլէճի փոխանօրէն Վեր. Հաւայթ։ Ներկաներէն շատեր զանազան նուիրատուութիւններ ըրին մատենադարանին։

ՍԵՍ.ՅԵԱՆՔ Նշան Պապիկեան գրատան 1908ի պատկերազարդ Տարեցոյցը, որ ինչպէս ամէն տարի, այս տարի ալ ունի ճոխ բովանդակութիւն մը ու Սոգաեան խնամեալ տպագրութիւն մը։ Նշան-Պապիկեան գրատունը չորս տարիներէ ի վեր կը շարունակէ հրատարակել «ՆՇԱՆ ՊԱՊԻԿԵԱՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ», խտացնելով անոր մէջ, ինչ որ հաճելի է, օգտակար ու զուարճալի։ Տարեցոյցին՝ իրենց աշխատակցութեան բաժինը բերած են ծանօթ երկսեռ գրողներ և այս առթիւ Տարեցոյցին մէջ զետեղուած են՝ Յ. Գ. Սրմըքեանի, Ռ. Որբերեանի, Մերուժան Պարսամեանի, Բրոֆ. Կ. Մ. Սօղիկեանի, Գաբրիէլ Խանճեանի, Հրանտ Նազարեանի և Միսաք Մեծարենցի լուսանկարները։ Ընտիր տպագրութիւնով և 256 էջէ բաղկացած այս Տարեցոյցը կը գտնուի բոլոր գրավաճառներու քով և ձեռքէ կը ծախուի 5 ղրուշի։

ՀԱՆՐԱԳԻՏԱԿ զուարթախերներու շաբաթաթերթը հրապարակ ելած է մեծադիր էջերով և հետևեալ պէսպիսուած բովանդակութեամբ.— Հիւանդ գրագէտը. Վ. Փափազեան։ — Համով հատով խօսքեր. Ա. Ի. Մրցակից դրացուհիները. Գէորգ Աբրահամեան։ — Սամաթիացի երիտասարդը. Կ. Հէքիմեան։ — Վերջապէ՛ս. Խմբ.։ — Կաղանդէն առաջ (զաւեշտական). Լիլա։— Ամբակումին սրբագրութիւնները՝ Զիֆթէ Սարաֆի չուրջը. Անմեղուկ։ — Շաբթուան խիստ զուարթ լուրեր խմբագրական ծանօթութիւններով։ — Արաէն Լիւբէնն տարօրինակ կեանքը՝ Թերթօն։

«Հանրագիտակ» իր այս թիւով հետևեալը կը ծանուցանէ.

ՀԱՆՐԱԳԻՏԱԿ
ԱԼՊՕՄ
ԿԱՂԱՆԴԻ ԹԻՒ
ԲԱՑԱՌԻԿԻՆ ԲԱՑԱՌԻԿԸ

Հանրագիտակի Տնօրէնութիւնը քաջալերուած այն ջերմ ընդունելութենէն՝ զոր երբեք չեն զլացած ցոյց տալ Պատ. Ընթերցողները, ամէն Տարեգլխոյ առթիւ հրատարակուած բացառիկ թիւերուն համար, այս տարի բոլորովին նոր և նմանը չի տեսնուած ծրագրով մը պատրաստած է թիւ մը, որ իր տեսակին մէջ միակը և մի միակը կրնայ համարուիլ։

Նկատելով որ հանրութիւնը զզուած է այլ ևս sur mesure յօդուածներէն, որոնք կաղանդի պաղլեց ափսէի մը պէս միայն այդ օրին կուգան զարդարել ո՛ և է թերթ, այս անգամ որոշուած է ներկայացնել ճոխ պատկերներ՝ ինչպէս ՊԱՏՐԻԱՐՔներու, ԵՊԻՍԿՈՊՈՍներու. բոլոր լրագիրներու ԱՐՏՕՆԱՏԷՐներու, ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏներու, ԱՌԹԻՍԹներու, ԲԺԻՇԿներու, ԴԵՐԱՍԱՆներու և ԴԵՐԱՍԱՆՈՒՀԻներու, ՏՊԱՐԱՆԱՊԵՏներու, որոնք բոլորովին անտիպ են հանրութեան համար և յոյժ հետաքրքրական։

ՀԱՆՐԱԳԻՏԱԿ ԱԼՊՕՄԻՆ մէջ իրենց սրամիտ ֆանթէզիներ պիտի բերեն կցել՝ ԱՄԷՆՈՒՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸին հեղինակը՝
ԹԵՈԴԻԿ
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱԳԱՑԵԱՆ ևւ...
ԼԻԼԱ

Եւ գտնուած պատկերները որոնք յառաջապէս չինել տուած ենք ծանօթ արուեստագէտ Իւթիւճեան էֆէնտիի, պիտի տպագրուին գունաւոր, ՍԷՐՎԷԹԻ ՖԻՒՆՈՒՆԻ առաջնակարգ տպագրութեամբ ԿԼԱՍԷ թուղթի վրայ։

Եւ այս բոլոր բազմածախս զոհողութիւններով յառաջ եկած անօրինակ և մէկ հատիկ թերթը պիտի ծախուի ի գին՝

ՅԴՐՈՒՇԻ

Գաւառներու համար $3^{1}/_{2}$ ղրուշ։

Մեր գաւառի գործակալներէն կը խնդրենք որպէսզի քանի՛ հատ որ կ'ուզեն ունենալ՝ $3^{1}/_{2}$ին հաշուելով դրամը անմիջապէս մեզ հասցնեն Մանդաթօթով։

ՄԱՍԻՍ Գրական Շաբաթաթերթի այս շաբթուան թիւը հրատարակուեցաւ հետևեալ ճոխ և հետաքրքական բովանդակութեամբ.— Նկարներ. Ենովք Արմէն։ — Նոր հարսին. Մկրտիչ Աճեմեան։ — Ալփիտրաբանութիւն. Յ. Ալփիար։ — Լիւսիին Ետեւալը. Միհրան Ուզունեան։— Սիրոյ բնազանցութիւնը (Արթուր Շօբէնհաուէր). Զարեհ Նեմցէ։ — Ալվազովքիի ծովանկարին առջեւ. Լեւոն Խօտանեան։ — Նոճիները. Աշոտ Բ. Քէչեան։ — Ֆրանսուա Գօբէի Թատերական սկզբնաւորութիւնը. Ֆրանսուա Գօբէ։ — «Մասիս»ի համայնագիտական էջը. Խմբ.։ — Տպագրութեան պատմութիւնը։— Գեղարուեստական ցուցահանդէս մը։ — «Մասիսի բաժանորդագրութիւնը պարգեւաւոր է։ Ուզել ծրի Նմուշ մը։ Հասցէ Պապը Ալի Ճատտէսի, Թիւ 38։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Վիեննայի թերթերէն, յունվ. 2)

ԱՄԱՆՈՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆՔ ԵԼԻԶԷԻ ՄԷՋ

ԲԱՐԻԶ, 1 յունվ.— Թէպէտ Ամանորի առթիւ պաշտօնական ընդունելութիւն չպիտի կատարուէր, բայց նախարարապետ Պ. Քլէմանսօ և միւս նախարարները զատ զատ Ելիզէի պալատը գացին Նոր Տարին շնորհաւորել Ֆրանսայի նախագահին։ Դեսպանական մարմինը, ծերակուտականաց և և երեսփոխանաց շտաբը և բազմաթիւ բարձրաստիճան պաշտօնեաներ իրենց անունը արձանագրեցին դրուած տետրակին մէջ։ Դեսպանական մարմնոյն ընդունելութիւնը, Կիւյօ Տէօէնէրի, հանգուցեալ դատական նախարարին, յուղարկաւորութենէն ետքը տեղի պիտի ունենայ։

ՊԱՐՈՆ ԷՐԷՆԹԱԼԻ ԵՒ ՏԻՏՈՆԻԻ ՄԻՋԵՒ

ՀՌՈՄ, 1 յունվ.— Աւստրիոյ արտաքին գործոց նախարար պարոն ֆոն Էրէնթալ, Ամանորի առթիւ հետևեալ հեռագիրը ղրկեց Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Տիդոնիի.— «1907 տարւոյն մէջ Ձեր Վսեմութեան հետ ունեցած սրտագին յարաբերութիւններս մեծ հաճոյքով յիշելով կը փութամ Նոր և երջանիկ տարի մը մաղթել ձեզ։ Ջերմօրէն կը մաղթեմ որ նոր տարւոյն մէջ աւելի ևս ամրապնդուին մեր երկու երկրաց միջև վստահութեան և բարեկամութեան յարաբերութիւնները»։ Պ. Տիդոնի հետևեալ կերպով պատասխանեց.— «Շնորհակալ եմ ձեր ջերմագին բարեկամականութենէն։ Ես ալ մեծ հաճոյքով կը յիշեմ այն անկեղծ ու համակրական յարաբերութիւնները զորս անցեալ տարւոյ մէջ ունեցայ Ձեր Վսեմութեան հետ։ Սրտագինս կը շնորհաւորեմ Ձեր Վսեմութիւնը և խնդութեամբ կը ձայնակցիմ այն մաղթանքներուն զորս Ձեր Վսեմութիւնը կը յայտնէ մեր երկու երկրաց միջև վստահութեան և բարեկամութեան պայծառ ապագային համար, ապագայ մը որուն նուիրուած են իմ և ձեր բոլոր ջանքերը։»

ԱՒՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

[illegible]

...ղաքական յարաբերութեանց։ Բայց զմեզ միացնող այս մտերմութիւնն է պատճառ որ մեր կառավարութեանց միջև բանակցութեան առարկայ եղող խնդիրներուն մեծ կարևորութիւն կը տրուի մամուլին մէջ։ Անպատասխանատու մարմիններու կողմէ տարածուած զրոյցներուն դէմ տրուելիք միակ պատասխանը սա է.— Անձնական համակրութիւններու վրայ հաստատուած համաձայնութիւնները և մեր յարաբերութեանց մէջ տեսնուող անկեղծութիւնը խանգարուած չեն վերջին դէպքերէն։ Մնաց որ քաղաքականութեան աշխարհին համար ալ լաւ կը յարմարի սա առածը.— «Լաւագոյն ամուսնութիւններն անոնք են որոնց վրայ շատ չի խօսուիր»։

ԱՐՄՏԻՔԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ՎԻԵՆՆԱ, 1 յուն.— Տարւոյս վերջին օրը Աւստրիոյ-Հունգարիոյ հրապարակներուն մէջ արմտիքի գիները բաւական ինկան յանկարծ և սոսր պատճառ ալ ամերիկեան հրապարակներէն հասած վար գիներն են։ Ասկէ զատ բովանդակ Հունգարիոյ մէջ ձիւնած ըլլալով, կը յուսացուի որ աշնանային ցանքը պիտի պաշտպանուի ձիւնի խաւին տակ ցուրտին դէմ։ Արժանդինի հունձքերուն համար եղած յուսալից գուշակութիւններն ալ մինչև նոր հունձքին ատեն ապահոված ըլլալ կը թուին աղարիչ երկիրներու ցորենի համար ունեցած պէտքը։

ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԱԴԱՐՈՒՄ

ՎԻԵՆՆԱ.— Վիեննայի մէջ ծանօթ ակնավաճառ Արթուր Մէտրանսքի իր վճարումները դադրեցուց և կարգադրութիւն մը ընել կ'ուզէ իր պահանջատէրերուն հետ։ Ամբողջ պարտքը 300,000 քրօն է, Այս Տունը Բուտապեշտի մէջ ալ մասնաճիւղ մը ունի, որուն գործառնութիւնները աւելի ընդարձակ էին Վիեննայի տունէն։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

ՉԻԳԱԿՕ, 1 յուն.— Միլվօքէի ելեկտրական երկաթուղւոյ Ընկերութեան և ասոր հետ յարաբերութիւն ունեցող ընկերութեանց համար, որոնք 30,000,000 տոլարի չափ դրամագլուխ մը ունին, կառավարութեան կողմէ հսկող մը որոշուեցաւ։

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 3 յունվ.— Սակարանին մէջ տպաւորութիւնը նուազ լաւ է։ Գործերը սահմանափակ են և միշտ վաճառումներ կը կատարուին։ Անգլիոյ Պանքային զեղչի տոկին զեղչումը յուսացուած նըպաստաւոր տպաւորութիւնը առաջ չբերաւ։ Միշտ յոռետես լուրեր կան Մ. Նահանգաց ու Ճափոնի միջև կարելի պատերազմի մը մասին։ Վար խաղացողները ասկէ կ'օգտուին՝ գիներուն վրայ ճնշում բանեցնելու համար։ Բոլոր գիները ինկած են։ Ֆրանսական Ռանդը տատանողական դիմ կորսնցուց։ Օտար արժեթղթերու գիները զգալապէս ինկած են, մանաւանդ ռուսականները։ Ճափոն. արժեթղթերու գիները չբարձրացան։ Օսմ. Միացեալը 95.20 բացուելով 94.90 փակուեցաւ։ Ռիօ Թինթօ տասը փր. կորսնցուց։ Պղինձի գինը անփոփոխ է՝ 62.5։ Գալիս Գարասյօլնի բաժնեթուղթերուն գիները քիչ մը բարձրացան՝ 414։ Կապարի գիները քիչ մը տկար են. ագանիականը՝ 14.10։ Լոնտոնի Սակարանին մէջ գործ չըլլար անգլ. քոնսոլիտէներու և միջազգային արժեթղթերու վրայ, բայց ամերիկեան արժեթղթերու գիները միշտ կը բարձրանան, շատնց ազդուելու պատերազմի զրոյցներէն։ Ամերիկեան երկաթուղիի և ճարտարարուեստի բաժնեթղթերը մէկ «բուան» է աւելի վրայ դրին, վասն զի Նիւ-Եորքի մէջ կը գնուէին։ Հանքային բաժնեթղթերու վրայ գործ չկայ։

— Ճափոնական արժեթղթերը աւելի ևս ինկան, որովհետև հրապարակին լաւ սրտամադրութիւնները կը ջլատուին։ Հարիւրին չորս տոկոսաւորը մէկ «բուան» կորսնցնելով 85.50 եղաւ և հարիւրին հինգ տոկոսաւորն ալ նոյնքան կորսնցուց և 95.50 եղաւ։

— Բարիզի ճափոնական դեսպան Պ. Քուրինօ յայտարարեց թէ բոլորովին անհիմն են՝ Մ. Նահանգաց ու Ճափոնի յարաբերութիւնները ձգտեալ ըլլալուն վերաբերեալ զրոյցները։

— Ֆրանսայի դատական նախարար վախճանեալ Պ. Կիւյօ Տէօէնէրի յուղարկաւորութիւնը այսօր կատարուեցաւ. մեծ բազմութիւն ներկայ էր։ Բանախօսութիւններ արտասանուեցան Մերակոյտի ու Երեսփ. Ժողովի ատենապետներուն, վերջ ռաբեկ ատեանի նախագահին և ուրիշներու կողմէ՝ վեր առնելով վախճանեալին արժանիքները և քաղաքական մեծ հաւատարմութիւնը։

ՊԵՐԼԻՆ.—Մէկ քանի լրագիրներ դիտել կուտան Նոր Տարւոյ շնորհաւորութեանց առթիւ Վիլհէլմ կայսեր կողմէ ամերիկեան դեսպանին նկատմամբ ցոյց տրուած մասնաւոր համակրութիւնը։ Դեսպանը քիչ ատենէն կը թողու իր այդ պաշտօնը։

ՀՌՈՄ.— Ստեֆանի գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ երեսփոխան Նազիի գործը նորէն Դերագոյն Ատեանին պիտի ներկայանայ յունուար 21ին։

"ԹԻՒՐԱԿՆ"
Առեւտրական Շաբաթաթերթ
ԳՆԱՀԱՏՈՒԱԾ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՍԵՆԵԱԿԷՆ

"ԹԻՒՐԱԿՆ"Ի ՆՊԱՏԱԿԸ

Առևտր. Գիտութիւնը հայի խնդիր եղած է հիմա։ Ան որ՝ երբեւ դրամագլուխ՝ իր անձնական դրամը միայն ունի, չի կրնար կանգուն մնալ գործի ներկայ տենդերական պայքարին մէջ։ Դրամը առևտր. յաջողութեան հաստատուն նեցուկ մը չէ։ Իմացական պաշար պէտք է առաւելապէս։ Բիւրակնի նպատակն է, իր մասնագէտ աշխատակիցներուն օժանդակութեամբ, հայթայթել այս իմացական պաշարը, որ դրամագլուխներուն ամէնէն տեւականն ու արդիւնաւորն է։

"ԹԻՒՐԱԿՆ"Ի ՆԻՒԹԵՐԸ

Օսմ. Վաճառականութեան և Ճարտարարուեստին հետ առնչութիւն ունեցող ամէն նիւթեր կը մշակուին Բիւրակնի մէջ, որու տոտայնանկ, գործագործ, Ներկարար, օրէնսգէտ և երկրագործ աշխատակիցները սիրով կը պատասխանեն իրենց մասնագիտութեան վերաբերեալ հանրօգուտ հարցումներու։ Բիւրակն կը հրատարակէ նաև գերմ. և իտալերէն առևտր. լեզուներու դասընթացքներ, Առևտր. Բառարան, տեղական ապրանքներու գիներ են.։

"ԹԻՒՐԱԿՆ"Ի Գ. ՏԱՐԻՆ

Կը սկսի 1908 Յունուար 1ին։ Տարեկան բաժնեգինն է 60 ղրուշ, արտասահմանի համար 13 ֆրանք կամ 5 ռուպլի։ Տարեկան բաժնեգինը կանխիկ վճարող ամէն բաժանորդ իբր նուէր կը ստանայ Բիւրակնի Առևտր. Մատենադարանին Ա. Հատորը, որ առաջնակարգ վաճառականներու լուսանկարներէն ու կենսագրութիւններէն զատ, կը պարունակէ նաև գործնական առօրեայ կեանքի բազմաթիւ ծանօթութիւններ (*)։

Բիւրակնէն քանի մը թիւեր կը ղրկուին փափաքողներուն։
Բիւրակնի հասցէն է Պոլիս, Մէհմէտ Փաշա խան, թիւ 12

(*) Բիւրակնի 1664 երեսներէն քաղուած միակ օգտակար թելադրութիւն մը բազմապատիկ կը հատուցանէ վճարուած բաժնեգինը։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսայի դատական վախճանեալ նախարարին այրին նամակ մը գրեց նախարարապետ Պ. Քլէմանսոյի, խնդրելով որ, իր ամուսնոյն կտակագրէն մէջ յայտնած կամքին համաձայն, կրօնական յուղարկաւորութիւն կատարուի։ Հետևաբար երկու յուղարկաւորութիւն պիտի կատարուի՝ քաղաքային Բարիզի մէջ և կրօնական Քլէռմօն-Ֆէռանի մէջ։

ԱԹԷՆՔ.— Յունաստանի ելմտական նախարար Պ. Սիմօբուլօ հրաժարեցաւ։

ՊԵՐԼԻՆ.— Գերման եպիսկոպոսները հաւաքական նամակ մը գրեցին Պապին, ըսելով որ պապական վերջին կոնդակին պարունակած որոշումները պիտի գործադրեն իրենց թեմերուն մէջ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ Ճափոնի կառավարութիւնը պիտի սահմանափակէ ճափոնական գաղթականութիւնը դէպի Գանատա։

— Լրագիրները կը ծանուցանեն թէ Շէքլէթըն տեղակալը յունուար 1ին ինքնաշարժ կառքով ճամբայ ելեր է դէպի հարաւային բեւեռ։

ՎԻԵՆՆԱ.— Քաղաքապետը մօտերս 300 միլիոն քուրօնի փոխառութիւն մը պիտի ընէ՝ քաղաքին մէջ տեղի ունենալիք նոր բարեզարդութեանց համար։

ՀՌՈՄ.— Իտալիոյ պատերազմական նոր նախարարը 50 միլիոն ֆր.ի վարկ մը պիտի ուզէ։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Բուրբադքին զօրավարին և Վիթէ կոմսին միջև վէճ մը ծագեցաւ, առաջնոյն կողմէ Նովոյէ Վրէմիայի մէջ հրատարակուած յօդուածի մը հետևանքով, որ յարձակումներ կը պարունակէր Վիթէ կոմսին դէմ։ Այս վերջինը, այսօր, նոյն լրագրին մէջ ժխտեց Բուրբադքին զօրավարին յարձակումները, հրաւիրելով զօրավարը խոստովանիլ թէ սխալներ գործած է ո՛չ միայն իբրև բանակին ընդհանուր հրամանատարը, ռուսաճափոնական պատերազմին ատեն, այլ այդ պատերազմէն առաջ պատերազմական նախարար եղած միջոցին։

ԼԱ ՀԷ.— Հոլանտայի նոր Դահլիճին կողմնութիւնը յանձնուեցաւ պահպանողական կուսակցութեան պետ Պ. Հիմսքէրքի։

ԲԱՐԻԶ.— Կրթական ու կրօնից նախարար Պ. Պռիան ստանձնեց դատական նախարարի պաշտօնը։ Պ. Պռիանի յաջորդը դեռ որոշուած չէ։

PURGEN

ԲԻՒՐԺԷՆ
ԻՏԷԱԼ ՆՈՐ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ

ԲԻՒՐԺԷՆ լաւագոյն, ամէնէն հաճելի և ազդեցիկ մաքրողականն է։ Իր պզտիկ բոյրով ընտիր շաքարեղէնի մը կը նմանի։ Մեծ քանակութեամբ առնուած պարագային իսկ անվնաս է և իւթ չի պատճառեր։ ԲԻՒՐԺԷՆ թէ՛ մեծերու և թէ փոքրերու կողմէ հաճոյքով կը գործածուի։ Ապահով կերպով կը բուժէ պնդութիւնը, տրիւննէրութիւնը, արեան համախռնումը, գիրութիւնը, եայլն եայլն։

Պահանջել ինքնատիպ տուփը։

Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառատանց և դեղարաններու մէջ։

Միակ ներկայացուցիչ Թուրքիոյ համար
ԺԱՔ ԻՆՍԷԼՊԵՐԿ
Պոլիս, Բիւլիւք Ապուտ էֆ. խան, թիւ 6 50—1

ԱՂԵԹԱՓՈՒԹԻՒՆ
„ԳԱՍԸԳ ԵԱՐԸՂԸ"

Կը դարմանուի, առանց պէտք մնալու Աբէնէի Կանանոից ճիւղին մէջ վիրաբուժական գործողութեան։

Այդ ճիւղը կը գտնուի

268 Բերա, Կալաթա-Սէրայի դիմաց, Թիւ փուռին վերի յարկը 268

Իտալիոյ նշանաւոր բժիշկներէն ՏՕՔԹ. ՍԷԶԱՐ ՄԱՆՏԷԼԻ դրութեան կիրառումովը ԱԹԷՆՔԻ ԿԱՃԱՌԻՆ աղեկապերու գործածութեամբը, որոնք կողմնախօսական ու առողջապահական կանոններու համաձայն շինուած են, հիւանդներու անհանդրստութիւնը իսկոյն կ'անհետանայ։

Աղեթափութեան ինթակայ եղողները նոյն ճիւղին մէջ կը քննէ ՏՕՔԹ. ՎԱՍՏՐԱՎԷԼԼԻՍ։ Հիւանդները ամէն օր առանց վարձքի կը դարմանուին։ Աւելի տեղեկութիւն առնել ուզողները պէտք է սոյն ճիւղին դիմեն։ 50—24

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 21(8 Յունվար

Օսմ. Թոհ. Միացեալ 4 %	Փ. Կ. Օ. Ո.	103	27
Ամէնէն բարձր գին	»	103	33
Ամէնէն վար գին	»	103	18

[illegible]

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոնի	վրայ չէք	Ղրուշ	110	25
Բարիզի	» »	Ֆրանք	22	75
Վիեննայի	» »	Քուրոն	21	82
Պերլինի	» »	Մարք	18	51

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Անգլիական ոսկի	Ղր.	110	—
Ֆրանսական »	»	87	09
Բօլ Էմբէրիալ	»	91	10
Մէճիտ տարբերութիւն	»	108	05
Արծաթ մանրուք	»	105	10
Մէթալիք	»	99	20
Ռուսյէ Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	70

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 8 Յունվ.

Միացեալ Օսմ. պարտք.) բաց.	Ա. Ո.	95	30
) գոց.	»	94	90
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	169	75
Թրամուէյ	»	46	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	691	—
Ռէժիի բաժնեթուղթ	»	—	—
Գալիս Քարա Այտըն	»	414	—
Օսմ. մաքսատուն	»	497	—
Ֆրանս. Ռանթ 3 %	»	95	60
Քրէտի Լիոնէ	»	1170	—
Ռուսական 5 %	»	94	30
Իտալական Ռանթ	»	103	55
Սպանիական արտաքին	»	94	07
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	15
Դրամազեղչ Ֆրանս. Պանքայի	»	4	—

ԼՈՆՏՈՆ, 8 Յունվ.

Միացեալ Օսմ. պարտք) բաց.		Ա. Ո.	94	25
) գոց.		»	94	25
Օսմանեան Կայս. Պանքա		»	17	50
Անգլիական քոնսոլիտէ	Ք. Կ.	»	84	12
Հելլենական 5 % 1881		»	47	—
Չարթըրտ		»	1	89
Պուլկարական փոխառ. 1892		»	103	—
Ռանտ Մայնս	Ք. Կ.	»	5	31
Փոխանակագիր Բարիզի վրայ		»	25	$43^{3}/_{4}$
Դրամազեղչ		»	6	—

ՊԵՐԼԻՆ, 8 Յունվ.

Օսմ. միացեալ		94	40
Ռուսական 4 % 1902	Մարք	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	—	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ չէք	»	20	24
Դրամազեղչ	»	6	—

ՎԻԵՆՆԱ, 8 Յունվ.

Ռումէլի երկաթուղի	Քուրոն	184	—
Վիէնըր Պանք Ֆէրայն	»	581	—
Փոխանակագիր Բարիզի վրայ	»	95	86
» Լոնտոնի վրայ	»	241	—
Օսմ. Ռէժի	»	—	—

ՖՐԱՔՆԵՐ
ՍՄՕՔԻՆԿՆԵՐ
ԵՐԵԿՈՅԹԻ ԺԻԼԷՆԵՐ
ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆ
ԿՐՆԱՔ ԳՏՆԵԼ
ԹԻՒՐԻՆԿ
ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ
ՂԱԼԱԹԻԱ

ԻՐԱԿԱՆ ԱՌԻԹՆԵՐ
ԵՒ ՀԱՇՈՒԵՓԱԿ
ԽԻՍՏ ԶԵՂՉՈՒԱԾ ԳԻՆԵՐՈՎ
ԱՄԷՆ ՃԻՒՂԵՐՈՒ ՄԷՋ

Ս. ՇԹԱՅՆ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ

ՊԱՏՐԱՍՏ ԶԳԵՍՏԵՂԻՆԱՑ ՅԱՏՈՒԿ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԱՄԵՆԷՆ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
Մասնաճիւղեր՝ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ, ԳԱՀԻՐԷ, ԹԱՆԹԱ ԵՒ ՍԵԼԱՆԻԿ

(Վաճառատունները բաց պիտի ըլլան ամբողջ օրը հետեւեալ կիրակիներուն.)
1907 դեկտ. 22ին և 29ին և 1908 յունվ. 5ին, 12ին, 19ին և 26ին։

ՇԱՏ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ
ՊԷՏՔ ՉԷ ԱՏԵՆ ԿՈՐՍՆՑՆԵԼ
ԱՊՐԱՆՔԻ
ԲՈԼՈՐ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ
Ս. ՇԹԱՅՆ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹՆԵՐ ԵՒ ՀԱՇՈՒԵՓԱԿ

Քօմպլէ-վէսթօններ *Արանց համար, անգլիական ֆանթէզի չէվիօթէ*	Ղ. 100	Գունաւոր գուլպաներ *Սեւ ու անթափ գոյնով՝ երաշխաւորուած*	Ղ. 4	Անկողնի ծածկոցներ *Զուտ բուրդէ*	ղ. 60
Քօմպլէ-վէսթօններ *Արանց համար, քլօշի ձեւով և մեծ ըրվէրներով*	Ղ. 100	Բուրդէ գուլպաներ *Ֆանթէզի, գծաւոր ու սեւ*	Ղ. 5	Արանց համար օձիքներ *Մօնթան, մօնթան-րապաթիւ, երկվեցեակը*	ղ. 15
Բալթօ Ուլսթըր *Կրկին երեսով, խիստ նորաձեւ*	Ղ. 100	Կանանց համար գուլպաներ *Սեւ ու գունաւոր*	Ղ. 6	Կանանց համար գօտիներ *Կաշիէ, խիստ վայելուչ*	ղ. 6
Բալթօ *Ֆանէլա աստառով, խիստ տոկուն տեսակէ*	Ղ. 80	Արանց համար շապիկներ *Ֆանէլայէ, օձիքով*	Ղ. 20	Կանանց համար պլուզներ *Ֆանէլայէ*	ղ. 20
Քօսթիւմ-մարէն *Խիստ վայելուչ ձեւով, կրկին օձիքով, փողկապով, տաբատով*	Ղ. 30	Արանց համար ֆանէլաներ *Խիստ տոկուն ու չքաշուող*	Ղ. 10	Կանանց համար պլուզներ *Բրթի տարայէ*	ղ. 40
Քօմպլէ-վէսթօն *Երիտասարդներու համար, անգլիական ֆանթէզի չէվիօթէ*	Ղ. 60	Արանց համար ֆանէլաներ *Զուտ անգլիական բուրդէ*	Ղ. 20	Կանանց համար պլուզներ *Մետաքսէ և խիստ վայելչաձեւ*	ղ. 60
Բանթալօններ *Արանց համար, այլազան գոյներով և խիստ նորաձեւ*	Ղ. 25	"Էտէալ" *Նոր տեսակ զգեստակալ, շատ գործնական*	Ղ. 6	Օձիքներ եւ փողկապներ *Լաւ մուշտակէ*	ղ. 80
Բանթալօններ *Երիտասարդներու համար, այլազան գոյներով և խիստ նորաձեւ*	Ղ. 15	"Մըլօն" գլխարկներ *Գունաւոր ու սեւ, լաւ տեսակէ*	Ղ. 25	Ժիպեր *Ֆանթէզի լաւ չէվիօթէ, նորաձեւ*	ղ. 60
Բալթօներ *Տղոց համար, ֆանթէզի, խիստ նորաձեւ*	Ղ. 50	"Մու" գլխարկներ *Գունաւոր ու սեւ, լաւ տեսակէ*	Ղ. 30	Կանանց համար բալթօներ *Շիք ֆանթէզի 3/4*	ղ. 80
Քօմպլէ-ժաքէթներ *Մինչեւ մէջքը. ֆանթէզի չէվիօթէ, խնամեալ ձեւով*	Ղ. 150	Անգլիական կասքէթներ *Ֆանթէզի հիւսուածքով*	Ղ. 3	Փոք աղջկանց համար ժաքէթներ *Բուրդէ, յարմար գոյներով*	ղ. 40
Քօմպլէ-ռըտէնկօթներ *Սեւ չէվիօթէ, խնամեալ ձեւով*	Ղ. 180	Մանուկներու համար պօնէներ *Եւ աղջկանց համար քարօթներ*	ղ. 10	Փոքր աղջիկներու համար շրջազգեստներ *Բուրդէ, յարմար գոյներով*	ղ. 40
Գունաւոր շապիկներ *Զէֆիրէ և Օքսֆօրտ, խիստ նորաձեւ*	Ղ. 15	Դրամապանակներ *Արանց և կանանց համար, շատ լաւ տեսակ*	ղ. 6	Քօսթիւմ թայէօրներ *Կանանց համար, սեւուիէ և չէվիօթէ*	ղ. 100
Ճերմակ շապիկներ *Յանձնարարուած տեսակէ*	Ղ. 15	Ձեռքի պայուսակներ *Կանանց և փոքր աղջկանց համար գունաւոր և այլազան ձեւերով*	ղ. 7	Գոգնոցներ *Գունաւոր և յարմար գոյներով*	ղ. 5
Թաշկինակներ *Այլազան նկարներով, անգլ. պաթիսթէ կէս երկվեցեակը*	Ղ. 6	Գուրբէլներ *Շատ գործնական դրութեամբ*	ղ. 5	"Շրայն" օճառ *3 կտոր պարունակող տուփը*	ղ. 6
Բիժամա *Ֆանէլայէ, յարմար գոյներով*	Ղ. 20	Փողկապներ *Գունաւոր, այլազան ձեւերով, նորաձեւ նկարներով*	ղ. 5		

Անթափանցիկ վերարկուներ, անձրեւանոցներ, կօշիկներ եւ ուրիշ շատ մը ապրանքներ շատ նպաստաւոր գիներով

Ս. ՇԹԱՅՆ *մեծ գործարանը*

ՂԱԼԱԹԻԱ ԵՒ ՊՈԼԻՍ

ԺԱՔ ՊՐԻԷՆ

ԴՐԱՄ ԵՒ ՍԷՐ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՄՕՐ ՄԸ ԱՆՑԵԱԼԸ

Դ.

Տէր և Տիկին Ռիշոյի ժամանումը ու Լիզի և իր ազատարարին հետ ունեցած հանդիպումը առաջ բերած էին արցունքի, փղձկումի այնպիսի սրտայոյզ տեսարաններ զորս մարդ չի կրնար երեւակայել։ Լիզ սթափած էր գրեթէ։

— Ո՞ւր կը գտնուիմ և ինչ պատահեցաւ, հարցուց մանկամարդ աղջիկը տկար ու մեղմ ձայնով մը, օտարոտի դէմքեր տեսնելով այն անկողնոյն չուրջը, ուր կը հանգչէր։

Այդ պահուն մայր Ռընօ ներս մտնելով, մօտեցած էր Լիզի։

—Բան մը չկայ, օրիորդ Լիզ. ջուրն ինկաք, բայց չվիրաւորուեցաք։

Մանկամարդ աղջիկը ցնցեց գլուխը և ողբագին ձայնով մը ըսաւ.

—Օ՜հ, գլուխս ու սրունքներս շատ կը ցաւին...

Լիզ չաւարտեց իր խօսքը։ Ալպէրը նշմարած էր իր քով։ Մեծ եղան իր զարմանքն ու յուզումը։ Ալպէր իր մօրաքրոջ աղջկան վրայ ծռեցաւ և ձեռքը բռնելով մեղմօրէն, սիրալիր շեշտով մը ըսաւ.

— Հէգ Լիզս, շա՞տ կը տառապիս միթէ։

—Այո՛...

Լիզ աչքերը գոցեց՝ կատարած ճիգէն յոգնած և նորէն թմրեցաւ։

—Պէտք չէ յոգնեցնել, ըսաւ մայր Ռընօ. թողո՛ւնք որ հանդարտօրէն քնանայ։ Պլէմանս թո՛ղ կենայ հոս։ Առանց աղմուկ հանելու դուրս ելլե՛նք։

Այս խօսքերը ընելով Ալպէրը սենեակէն դուրս հանեց մայր Ռընօ։ Յետոյ Լիւսիէնի քով աթոռի մը վրայ նստաւ։ Տօքթ. Ռիկալ, որ պիսիքլէթով եկած էր, Լիւսիէնէն քիչ յետոյ ներս մտաւ, քննեց մանկամարդ աղջիկը և ողջ առողջ գտաւ։

—Բան մը չէ, կ'անցնի, սրունքներուն վրայ միայն սկրթուքներ կան... Պէտք է շփել ու բամպակի մէջ պատատել։

Մայր Ռընօ ու Պլէմանս կատարեցին տօքթէօրին պատուէրները։ Լիզի սրունքները շփեցին և յետոյ չորցուցին։ Կրակին առջեւ դրուած հագուստները չորցած էին արդէն։ Մինչ երկու կիները կը հագուեցնէին մանկամարդ աղջիկը, այս վերջինը հարցումներ կ'ուղղէր։ Հիմա կը յիշէր թէ մօրաքրոջ տունէն մեկնած ու ջաղացքի ճամբան բռնած էր Պաթրիւթի ընկերակցութեամբ։

—Ո՞ւր է Պաթրիւթը, հարցուց Լիզ։ Դժբախտութիւն մը եկա՞ւ գլխուն։

—Ո՛չ, ո՛չ, օրիորդ։ Մօտակայ անտառակին մէջ կը գտնուի, բայց դեռ չէ հանդարտած իր կրած յուզումներէն։

—Բայց ինչպէս եղաւ որ ջուրն ինկայ։

— Նրբակամուրջին վրայէն անցած ատեննիդ...

—Ստուգիւ, կը յիշեմ։

—Տախտակները, մաշած ու երերուն, ձեր ծանրութեան տակ փլան...

Մայր Ռընօ կը խորհէր.

—Սակայն Լիզի ծանրութիւնը ինչ պիտի ըլլայ։ Այդ [illegible] տախտակները չէին կրնար սակէ ծանրութիւն տանիլ. Թերեւս վերցուած էին ալ։

Լիզ կը յիշէր իր անկումը և զգացած սոսկումը. տարտամօրէն կը զգար, երբ այդ բանը միտք բերէր։

—Բայց ինչպէս ջուրէն հանեցին զիս, հարցուց մանկամարդ աղջիկը։

—Ա՜հ, օրիորդ բարի հրեշտակը ուզած է որ ձեր քուրջէնը՝ Ալպէր ջուրէն հանէ ձեզ, երբ տուն կը դառնար և ջաղացքին քովէն կ'անցնէր այն պահուն, ուր դուք ջուրը ինկաք, պատասխանեց մայր Ռընօ ներշնչեալ ձայնով։ Ջաղացքին մէջ նետուեցաւ և ինք ազատեց ձեզ։

—Ինքը, գոչեց Լիզ։

—Այո՛, օրիորդ, և կ'ապահովցնեմ թէ մարդ արիութիւն ունենալու է՝ այդպէս շարժելու համար։ Եթէ Ալպէր չը փութար՝ դուք կորսուած պիտի ըլլայիք։

Լիզ ձեռքերը իրարու միացուց, աչքերը վեր առաւ աղերսական շարժումով մը, և աս անունը միայն կրցաւ արտասանել.

—Ալպէ՛ր, Ալպէ՛ր։

Բայց այդ բառին մէջ դրաւ իր սրտէն զեղող բովանդակ գորովը և երախտագիտութիւնը։

Վերջապէս հասան Տէր և Տիկին Ռիշօ։ Այս վերջինը նախ ներս մտաւ փոթորիկի պէս։ Ամէն ոք լռեց։ Ալպէր իր մօրաքրոջ առջեւ վազեց, ըսելով.

—Բան մը չկայ, մօրաքոյր։ Լիզի վիճակը աղէկ է։

Բայց խեղճ մայրը խօսքերով չէր կրնար ապահովուիլ. Լիզը տեսնելով միայն իր սիրտը սեղմող անձկութիւնը պիտի փարատէր։ Ալպէրի խօսքը ընդմիջելով, Տիկին Ռիշօ գոչեց.

—Բայց ո՞ւր կը գտնուի։

—Հոս, եկէ՛ք, մօրաքո՛յր։

Ալպէր ճամբան ցոյց տուաւ, մօտակայ սենեակին դուռը բացաւ և մէկդի քաշուեցաւ որ Տիկին Ռիշօ ներս մտնէ։ Երկու ճիչեր լսուեցան միեւնոյն ատեն.

—Ա՜հ, խեղճ աղջիկս։

—Ա՜հ, մայրիկ։

Երկար ատեն շուարած մնացին։ Ալպէր իր ծնողքին հետ առանձին ձգած էր Լիզը. անոնց հետ ներս մտած չէր՝ չխանգարելու համար փղձկումը։ Քանի մը վայրկեան յետոյ՝ Տէր և Տիկին Ռիշօ արկածին մանրամասնութիւնները իմացած էին Լիզէն ու մայր Ռընոյէն։ Տօքթ. Ռիշօ դուրս ելաւ և Ալպէրը փնտռեց։ Լիզի ու մօրը քով տարաւ և ողջագուրեց, ըսելով.

— Ալպէր, միշտ սիրած եմ քեզ և քեն պահած չունիմ։ Քու անձնուիրութիւնդ զարմանք չի պատճառեր ինծի։ Այդ բանին համար շնորհակալ կ'ըլլամ հօր մը բովանդակ խանդաղատանքով, որ իր զաւկին կեանքը քեզ կը պարտի։

Յետոյ տիկին Ռիշօ երախտագիտութեան ու գորովի արտայայտութիւններով ողողեց իր քեռորդին։ Ալպէր շուարած մնացած էր։

—Ասոր վրայ չխօսինք ալեւս։ Հիմա Մալկ պիտի դառնամ, ուր մայրս մահացու անձկութեան մը մատնուած ըլլալու է, եթէ երբեք բան մը իմացած է կամ տուն չդարձած ըլլալս նշմարած է։

—Իրաւունք ունիս, շուտ մը տուն դարձի՛ր. ըսաւ տիկին Ռիշօ։

—Բայց մենք ալ պիտի մեկնինք, յարեց Լիզի հայրը։

Ու իր պաշտօնակցին, Տօքթ. Ռիկալի ուղղելով խօսքը, որ տակաւին հոն էր, ըսաւ.

—Սիրելի պաշտօնակից, կարելի է Լիզը փոխադրել անվնաս կերպով, այնպէս չէ՞։

—Բայց անտարակոյս։

Մեծ ցնծումով մը ծածկուած և հօրն ու տօքթ. Ռիկալի կրթնած, Լիզ դուրս ելաւ սենեակէն... Երբ մանկամարդ աղջիկը խոհանոցին մէջ երեւան եկաւ, ներկաները, որոնք ազատարարութեան գործին մասնակցած էին, ուրախութեան ճիչեր արձակեցին։ Հայր Կոնտրինէ մօտենալով, ըսաւ.

—Ա՜հ, օրիո՛րդ, ո՛րքան գոհ եմ ձեզ քաջառողջ տեսնելուս համար։

Լիզ թեթեւօրէն ժպտելով պատասխանեց.

—Շնորհակալ եմ ձեր լաւ խնամքներուն համար, բարեկամներս. շնորհակալ եմ նաեւ ձեր ամենուն անձնուիրութեան համար... Իմ կեանքս ազատեցիք...

(Շարունակելի)

Արտօնատէր ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՑԱՃԵԱՆ